

VELKÉ DÍKY ZA ŠPIČKOVOU PRÁCI V TERÉNU!

První napojení pacienta na mimotělní oběh v terénu úspěšně zvládl tým ECMO centra FN Ostrava. Jeho členové zachránili život devětašedesátiletému Jaromíru Bardoňovi (na snímku) ve stomatologické ambulanci v centru Ostravy. Na fotografii se už úspěšně zotavuje v prostorách fakultní nemocnice, srdeční zástava ho ale postihla při běžném výkonu přímo na zubařském křesle. O životě a smrti v tu chvíli rozhodovaly minuty. Podrobnosti čtete uvnitř vydání.

Obsah

Slovo ředitele FNO 3

ZE ŽIVOTA FNO

Rozšiřujeme psychiatrickou péči o těhotné a ženy po porodu 4

Nová specializovaná ambulance 6

Úspěšně jsme dokončili rekonstrukci gastroprovozu 7

Vnímám to jako životní úspěch 8

Výzkumníci FN Ostrava dokáží vizualizovat
cévní řečiště v oblasti tlustého střeva 10

Největší střeoevropský kongres intenzivní
medicíny se opět konal v Ostravě 12

KRÁTCE Z FNO

Letem světem z FN Ostrava 14

NAŠI LIDÉ

Kliniku ORL chci dále rozvíjet 16

Ocenili jsme Zaměstnance roku 18

Můj obor mě stále naplňuje 20

Mezi našimi zaměstnanci
jsou noví profesori a docenti 21

FN Ostrava se podílela na atestacích v několika oborech 22

Hvězdný ples v Clarionu 23

Rehabilitace na špičkové úrovni 24

TÉMA

Mimořádný úspěch ECMO týmu 26

Zachránil život ženě, která zkolabovala na benzince 27

Hrabyně mi dala novou šanci 28

Fakultní nemocnice Ostrava v letošním roce spustí
provoz Centra preventivní medicíny 30

Náročná operace malého Olivera dopadla úspěšně 32

Také letos jsme si připomněli Den onkologických dětí 33

VÍTE, ŽE...?

Fakultní nemocnice opět získala prestižní
certifikát Spojené akreditační komise 34

Jak probíhá velký audit? 36

KREVNÍ CENTRUM

Láska prochází i žilou: 130 dárců přišlo na Valentýna 37

LF OU

Docent Tomáš Jelínek získal významné vědecké ocenění 38

LF OU posiluje výuku etiky
a komunikace v medicíně 39

PODĚKOVÁNÍ

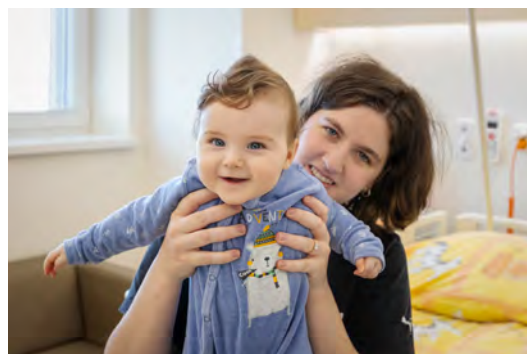
Pacienti děkují FN Ostrava 40

KALENDÁŘ AKCÍ

Kongresy, semináře, workshopy a společenské akce FN Ostrava.. 42

LÉKÁRNA

Je čas doplnit železné zásoby? 43

Slovo ředitele FNO

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí čtenáři,

věřím, že období, kdy nás i naše lékaře zaměstnávaly vrtochy zimy, je za námi a můžeme se těšit na stále delší a slunečné dny. Podrobnosti k těm nejvýznamnějším událostem uplynulého období v naší nemocnici najdete v jarním vydání Nemocničních listů.

Titulní fotografie tentokrát zachycuje muže, který se díky špičkové profesionální spolupráci záchranářů a kolegů ECMO centra bez nadsázky podruhé narodil. Příběh dramatické záchrany života muže s těžkým infarktem najdete na straně 26.

A doporučuji doslova paletu rozhovorů s osobnostmi, které jsou s nemocnicí spojeny nejen odborně. Na stranách 8 a 9 můžete nahlédnout do tajů umělé inteligence spolu s držitelem ocenění AI osobnost roku 2025 ve zdravotnictví docentem Ondřejem Volným. Nově jmenovaný přednosta Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku profesor Karol Zeleník na stranách 16 a 17 nastiňuje, jak chce kliniku, kde působí téměř 25 let a kterou převzal po svém „učiteli“ profesoru Komínkovi, posunout. Jen o pár stran dále, konkrétně na straně 20, vám přiblížíme osobnost primáře Ústavu radiodiagnostického Tomáše Jonszty, který se díky hlasům zaměstnanců stal absolutním vítězem ankety Zaměstnanec roku.

A rád bych vás upozornil i na rozhovor s bývalým profesionálním fotbalistou, který je po nehodě na

motorce upoután na vozík, a i díky péči odborníků Rehabilitačního ústavu Hrabyně a Chuchelná žije naplno. Příběh Ondřeje Malohlavy najdete na stranách 28 a 29. A věřím, že bez zdravotních komplikací bude žít i malý Oliver, který se narodil s několika vývojovými vadami. Dětským chirurgům se je podařilo vyřešit a odstranit a chlapec prospívá stejně jako jeho zdraví vrstevníci. Jeho příběh si můžete přečíst na straně 32.

Běžný pacient asi netuší, že nemocnice musí pravidelně procházet procesem akreditací. Ty potvrzují, že péče o pacienty je prováděna správně podle přísně nastavených kvalitativních standardů. Jak audit probíhal na Oddělení urgentního příjmu, popisujeme na straně 36.

Přeji vám příjemné počtení, ale hlavně krásné nadcházejí jaro, ideálně bez často skloňované jarní únavy. Pohyb v přírodě je určitě tím nejlepším potravinovým doplňkem.

Jiří Havrlant
ředitel FN Ostrava

Přednosta Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Ostrava doc. MUDr. Petr Šilhán, Ph.D.

Rozšiřujeme psychiatrickou péči o těhotné a ženy po porodu

FN Ostrava nabízí nové možnosti péče pro ženy, které během těhotenství nebo po porodu trpí psychickými problémy. Jako první nemocnice v Česku umožnila, aby byla u pacientek hospitalizovaných na psychiatrické klinice možná dvanáctihodinová návštěva rodinného příslušníka s dítětem. FNO zároveň připravuje další rozšíření poskytované péče, včetně zřízení specializovaného lůžkového oddělení s názvem Mother-Baby Unit (MBU).

„Psychické obtíže v těhotenství nebo po porodu mohou zásadně ovlivnit nejen samotnou ženu, ale i její vztah k dítěti a fungování celé rodiny. Proto považujeme za důležité nabídnout matkám včasnou a citlivou pomoc, která respektuje jejich potřeby a zároveň odpovídá moderním trendům v psychiatrické péči,“ říká ředitel FN Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA. V ostravské fakultní nemocnici už dva roky velmi úspěšně funguje Ambulance perinatální psychiatrické péče. Pomáhá ženám, které v období těhotenství anebo po porodu trpí psychickými potížemi. FN Ostrava loni péči ještě rozšířila, když umožnila, aby s duševně nemocnými matkami, u nichž je nutná hospitalizace a jejichž stav to dovoluje, bylo od 8:00 do 20:00 hodin přítomno dítě v doprovodu další dospělé osoby. „Na oddělení k tomu máme potřebné vybavení. Na pokoj jsme schopni dodat přebalovací pult i dětskou postýlku, tak aby dítě s dalším rodinným příslušníkem mohlo trávit den s pacientkou,“ vysvětluje přednos-

ta Psychiatrické kliniky FN Ostrava doc. MUDr. Petr Šilhán, Ph.D. Podle něj se v současnosti intenzivně pracuje na tom, aby se možnosti poskytované péče ještě rozšířily. Dalším plánovaným krokem je umožnit i vícedenní nepřetržitou hospitalizaci dítěte spolu s jeho doprovodem. Jiné nemocnice v Česku tuto možnost zatím nenabízejí. „Analyzovali jsme všechna možná rizika jak praktického, tak právního charakteru. Analýzu v současnosti máme téměř hotovou. V prvním čtvrtletí letošního roku ji dokončíme a následně umožníme hospitalizace matek i s doprovodem,“ potvrzuje ředitel Havrlant.

Mother-Baby Unit

Jenom u toho však ostravská fakultní nemocnice skončit nechce. Zahájila přípravy, které mají v budoucnu umožnit hospitalizaci psychicky nemocné matky po porodu společně s dítětem i bez dalšího doprovodu. K tomu je ale nutné zřídit specializované lůžkové psychiatrické oddělení, které bývá označo-

váno jako Mother-Baby Unit (MBU). „Je to náš konečný cíl. V současnosti zvažujeme, v jaké kapacitě budeme tuto jednotku provozovat. Zajistit musíme i personál, který se bude schopný postarat nejen o pacientku, ale také o dítě,“ pokračuje docent Šilhán. Předpokládá, že v MBU bude hospitalizace poskytována na třech různých úrovních. U nejzávažněji nemocných pacientek nebude dítě umístěno s matkou ve společném pokoji, ale pouze na společném oddělení. „O dítě se bude starat specializovaný personál a pacientka bude moci být s dítětem pod dohledem v pravidelném, co nejdelším kontaktu.“

Více variant péče o matky s psychickými problémy

Druhou možností je, že žena na MBU bude moci pobývat s dítětem na pokoji, avšak za trvalého dohledu blízké osoby, například partnera, rodiče nebo sourozence. Předpokladem této varianty je, že pacientka není pro dítě vzhledem ke svému zdravotnímu stavu riziková, pouze mu zatím nedokáže zajistit odpovídající péči. V takovém případě bude probíhat hospitalizace ve třech. „Pak je tady ještě třetí varianta, kdy je pacientka s mírnou podporou schopná se o dítě postarat, ale potřebuje léčbu svých psychických obtíží v míře, kterou jí nedokáže ambulantní režim zajistit. Může se jednat o různé depresivní či úzkostné stavy, často spojené s pocitem nevládnutí péče o dítě. Takové pacientce může pomoci nejen intenzivní léčba psychických obtíží, ale také podpora dalších odborníků, třeba porodních asistentek či neonatologických sester,“ upřesňuje přednosta Šilhán.

Inspirace ze zahraničí

MBU už úspěšně fungují v zahraničí. Specializovaná pracoviště provozují v nemocnicích v Německu, ve Velké Británii, Spojených státech amerických a v řadě dalších zemí. Před zřízením této jednotky v Ostravě chce fakultní nemocnice čerpat inspiraci od australských kolegů. „Největší zkušenosti s Mother-Baby Unit má totiž právě Austrálie. Absolvoval jsem tam šestitýdenní stáž, během níž jsem navštívil celkem tři takové jednotky a seznámil se s tím, jak fungují. Díky tomu jsme získali důležité zkušenosti, které využijeme při zřízení našeho pracoviště,“ říká MUDr. David Škrda, lékař Psychiatrické kliniky FN Ostrava, který v Ambulanci perinatální psychiatrické péče pomáhá ženám s psychickými problémy před porodem nebo po něm.

Provoz ambulance se osvědčil

Provoz zmíněné ambulance se za dva roky její existence velmi osvědčil. Úzce spolupracuje s Gynekologicko-porodnickou klinikou FN Ostrava, která společně s Národním ústavem duševního zdraví (NÚDZ) zavedla systematický screening perinatálního zdraví. Projekt pomáhá včas odhalit rozvíjející se psychické problémy. Mezi lety 2024 až 2025 bylo v ostravské fakultní nemocnici dotazníkovou formou osloveno více než 2 200 žen. Přibližně čtvrtina z nich vykazovala zvýšené riziko poporodní deprese. Těmto pacientkám jsou dle závažnosti stavu následně nabízeny kontakty na podpůrné organizace, individuální podpora peer konzultantek, tedy žen, které si prošly obdobnou zkušeností, nebo jsou v případě

potřeby odkazovány na pomoc perinatální psychiatrické ambulance. „Diagnosticky je nejvíce úzkostně-depresivních stavů, podobně jako u zbytku populace. Pro ženu je těhotenství často velká životní změna, která může být spojena se stresovou zátěží. Mezi problémy patří například špatné vztahové či materiální zázemí, nejistý ekonomický výhled i velká změna způsobu života. Nadto se přidávají také hormonální změny, které ovlivňují nejen fyziologické funkce, ale i psychiku,“ vysvětluje přednosta Šilhán.

Výborná spolupráce s Gynekologicko-porodnickou klinikou FN Ostrava

Ambulance perinatální psychiatrické péče léčí ženy s lehčími úzkostně-depresivními poruchami, ale také pacientky se závažnými psychickými onemocněními – například se schizofrenií anebo bipolární afektivní poruchou. „Pacientky se závažnými psychickými poruchami dnes díky moderní léčbě často zažívají dlouhá období stability, kdy plánují zakládání rodiny, ale mohou pochopitelně otěhotnět i neplánovaně. V období těhotenství, ale i po něm, pak vyžadují soustředěnější péči, posouzení vhodnosti medikace pro plod či narozené kojené dítě, monitorování optimálních koncentrací léčiv v těle, které se v tomto období zásadně proměňují. A samozřejmě potřebují i více podpory,“ říká docent Šilhán. Velká výhoda ambulance spočívá v tom, že je úzce navázána na Gynekologicko-porodnickou kliniku a Oddělení neonatologie, kde kladou důraz na komplexní pojetí péče. „Součástí péče o těhotné ženy a ženy po porodu je edukace a poskytování podpůrných rozhovorů. Zkušenosti potvrzují, že mezioborová spolupráce porodníků, porodních asistentek, psychologů a psychiatrů je klíčová pro včasný záchyt psychických problémů a účinnou podporu duševního zdraví žen v perinatálním období,“ vysvětluje vedoucí lékařka Oddělení šestinedělí FN Ostrava MUDr. Jitka Horáková. Vzájemnou spolupráci hodnotí kladně také přednosta Psychiatrické kliniky. „Poté, co pacientka porodí, můžeme pokračovat v péči. Psychiatr perinatální ambulance do dvou dnů od porodu pacientku znovu vyšetří, zjistí její stav a upraví podle potřeby medikaci. Porodem se totiž opět mění určité funkce v organismu,“ uzavírá docent Šilhán.

Klinická antropoložka Fakultní nemocnice Ostrava Mgr. Kristýna Kuchynková.

Nová specializovaná ambulance

Klinika dětského lékařství Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařské fakulty Ostravské univerzity nově otevřela ambulanci klinické antropologie. Pracoviště se zaměřuje na vyšetřování dětí s růstovými obtížemi a provádí specializovaná antropologická hodnocení, která pomáhají lékařům přesněji stanovit diagnózu a naplánovat vhodnou léčbu.

Klinická antropologie posuzuje například váhové trendy u dětí s poruchami příjmu potravy, tvar lebky a případné abnormality, rozdíly v délce končetin či další atypické tělesné znaky. Pracoviště klinického antropologa funguje v rámci ČR pouze ve FN Motol, FN Královské Vinohrady a FN Ostrava. „Je to speciální a neinvazivní obor, který se zaměřuje na sledování růstu a jeho odchylek od normálu. Sleduje také vývoj puberty a výživový stav pacienta včetně tělesného složení,“ říká klinická antropoložka FN Ostrava Mgr. Kristýna Kuchynková a ještě dodává: „Každé vyšetření vyžaduje individuální přístup a poskytuje informace, které mohou sloužit jako podklad pro doporučení či opatření vedoucí k optimálnímu růstu a vývoji dítěte.“

Zkuste popsat, jak vypadá váš klasický pracovní den ve FN Ostrava. Co nejčastěji řešíte?

Obvykle začíná přípravou na vyšetření. Nejprve se podívám, jaké pacienty mám objednané, projdu si jejich anamnézu a sepíšu si, co bude potřeba konkrétně změřit nebo zkontrolovat. Když pacient dorazí, provedu vyšetření – v mém případě jde o změření výšky, hmotnosti a různých tělesných rozměrů. Naměřené hodnoty pak zadám do programu nebo zpracovávám pomocí tabulek, které mi pomohou určit směrodatné odchylky od normálu. Na základě toho následně sepíšu zprávu o aktuálním stavu pacienta. Kromě toho se také věnuji odhadům kostního věku z rentgenových snímků.

Jak dlouho v nemocnici působíte a jak často ordinujete?

V nemocnici působím třetím rokem. První dva roky jsem se věnovala pouze odhadům kostního věku a od loňského září mám navíc každé první úterý v měsíci ambulanci, kde přijímám pacienty.

Do kterých lékařských oborů klinická antropologie proniká?

Uplatňuje se v celé řadě oborů – nejčastěji spolupracujeme s dětskými endokrinology, ale naše práce je přínosná i v oblasti obezitologie, gastroenterologie, genetických poruch nebo ortopedie. V podstatě všude tam, kde je potřeba sledovat růst a tělesný vývoj dítěte, můžeme poskytnout podrobné a přesné informace, které pomáhají lékařům lépe stanovit diagnózu nebo naplánovat léčbu.

Kudy vlastně vedla vaše cesta k práci antropoložky?

Antropologii mám vystudovanou na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. K práci klinické antropoložky jsem se dostala díky panu doktorovi MUDr. Jiřímu Strnadelovi z dětské endokrinologie, který mě oslovil s nabídkou spolupráce. Už během studia mě lákalo uplatnit antropologii v praxi a propojit ji s medicínou. Vždycky jsem chtěla pracovat s lidmi a být součástí oboru, který může konkrétně pomáhat – a klinická antropologie mi to umožňuje.

Stravovací provoz Fakultní nemocnice Ostrava prošel kompletní rekonstrukcí.

Úspěšně jsme dokončili rekonstrukci gastroprovozu

Kompletní dvouletá rekonstrukce stravovacího provozu Fakultní nemocnice Ostrava je hotová. Zahrnovala nejen prostory vývařovny a jídelny, ale také veškerého skladového hospodářství a zázemí, které jsou pro gastroprovoz nevyhnutelné. Objekt sloužil od začátku sedmdesátých let a většina technologií už byla za hranicí životnosti. Pro pacienty byla i během oprav připravována celodenní strava bez omezení v provizorních prostorách nemocnice.

V prosinci roku 2023 se uzavřely jídelny zaměstnanců a do prostor se postupně přestěhovala vývařovna. „Personál kuchyně začal pracovat ve třísměnném provozu. Ranní směna zajistila stravu pro pacienty, odpolední uvařila v průměru 2500 obědů pro zaměstnance a noční směna ji pak šokově zchladila a zabalila,“ popisuje provoz kuchyně během rekonstrukce Ing. Jaroslava Jaššová, MBA, vedoucí Oddělení léčebné výživy a stravování FN Ostrava.

„Hlavním cílem projektu bylo snížení konečné spotřeby energie u gastrotechnologických zařízení, která byla již za hranicí životnosti. Energetickou náročnost provozu se podařilo snížit o více než třicet procent,“ vysvětluje hlavní důvody rekonstrukce Ing. Pavel Němec, vedoucí Odboru přípravy a realizace investic Útvaru náměstka ředitele pro techniku a provoz. V průběhu oprav se ale zjistilo, že je nutné provést také další, předem neplánované stavební práce na budově, které zahrnovaly

i novou střechu. Na stavbě pracovali lidé více než 20 profesí. Denně se v objektu pohybovalo okolo 50 řemesníků. „Rád bych poděkoval i touto cestou všem více než 80 zaměstnancům kuchyně, kteří po dobu rekonstrukce pracovali tak, aby se zejména pro pacienty nezměnila kvalita jídla. Denně i v provizorně vytvořených podmínkách pro ně připravili přes 1100 porcí. A dalších 2500 obědů uvařili pro zaměstnance,“ připomněl ředitel FN Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA.

Rekonstrukce v hodnotě půl miliardy korun bez DPH byla financována ze dvou dotačních projektů Operačního programu životního prostředí s názvem „FN Ostrava-Modernizace gastroprovozu v centrální kuchyni“, reg. č. CZ.05. 01. 01/02/24_063/000444 1 a spolufinancována ze zdrojů Evropské unie a Ministerstva zdravotnictví ČR v rámci projektu „FNO stavební úpravy Centrální kuchyně“. Část prostředků byla hrazena i z vlastních zdrojů FN Ostrava.

Zástupce přednosta Neurologické kliniky FN Ostrava doc. MUDr. Ondřej Volný, Ph.D.

Vnímám to jako životní úspěch

FN Ostrava se může pyšnit tím, že v jejich řadách pracuje lékař, jenž v loňském roce uspěl v prestižní české soutěži osobnosti.ai 2025. Oceněným je zástupce přednosta Neurologické kliniky doc. MUDr. Ondřej Volný, Ph.D., který ovládl kategorii Zdravotnictví.

Docent Volný je špičkovým neurologem, od roku 2024 působí i jako předseda České společnosti pro umělou inteligenci a inovativní digitální technologie ČLS JEP. Obrovský kus práce, kterou společně se svými kolegy při zavádění AI do českého zdravotnictví odvedl, ocenili odborníci ve zmíněné soutěži. Cenu si osobně převzal při slavnostním vyhlášení v pražském Planetáriu.

Čekali jste, že byste mohl vyhrát?

Bylo to pro mě velmi milé překvapení, protože jsme do poslední chvíle nevěděli, jak to vyhodnocení dopadne. Když jsem pak viděl pětici nejužšího výběru, tak šlo o jména, která v české AI, pokud se budeme bavit o českém zdravotnictví, opravdu něco znamenají. Byl jsem skutečně ve velmi příjemném šoku. Během předávání ceny jsem kvůli tomu na chvíli ztratil hlas.

Vnímáte své ocenění jako odměnu za tvrdou práci v loňském roce?

Rok 2025 byl velmi bouřlivý. V červnu 2024 jsme založili odbornou společnost, která se věnuje AI, digitálním technologiím a inovacím ve zdravotnictví, což byl takový první krok, po němž se rozjela lavina. Pořádali jsme i konferenci AdvanceMed o AI ve zdravotnictví. Šlo o mou první zkušenost s pořádáním tak velkého kongresu. Přípravy byly trochu hektické, ale já si je užil. Musím poděkovat všem,

kdo přijali pozvání. Většina hostů byla nadšena tím, jak konference probíhala a jaký měla vibe. Tím se všechno odstartovalo, protože na to navazovala řada dalších aktivit.

Kam toto ocenění v rámci své profesní kariéry řadíte?

Určitě nejvýše, protože jde o cenu, která je celonárodní. Rozhodli o něm lidé, kteří hlasovali pro mě. Vítězství si velmi vážím. Není to samozřejmě jenom výsledek mé práce, ale beru to jako ocenění odborné společnosti a celé komunity, která se věnuje zavádění moderních technologií ve zdravotnictví a vzdělávání studentů na lékařských fakultách.

Na čem teď v rámci odborné společnosti pracujete? Co se vám za loňský rok obzvláště povedlo?

Jsem pyšný na to, že se nám podařilo sestavit velmi slušnou členskou základnu. Teď je nás něco málo přes 120. Daří se nám aktivně spolupracovat, komunikovat. Samozřejmě máme i pravidelná setkání výboru odborné společnosti. Co vnímám jako velmi povedenou aktivitu, je to, že jsme ve spolupráci s kolegy ze všech lékařských fakult v Česku i na Slovensku, dále pak s kolegy z českého i slovenského ministerstva zdravotnictví a také Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ) společně uspořádali i velký webinář

pro 400 studentů nejen medicíny, ale také nelékařských zdravotnických oborů.

Bylo to tedy hlavně o osvětě AI v medicíně? Jak ji správně používat?

Řekli jsme si, že první rok fungování odborné společnosti bude ve znamení naší spolupráce a představování řešení umělé inteligence, digitalizace a také legislativy. Připomenu, že v současné chvíli je v připomínkovém řízení národní zákon o AI, připravovala se i národní strategie pro AI. Ve spolupráci s Českou asociací umělé inteligence jsme začali pracovat na tvorbě příruček pro nemocnice a další zdravotnická zařízení. Velmi důležitá je osvěta i v rámci studentů zdravotnických oborů, aby věděli, co se ve zdravotnictví děje a že se umělé inteligence certifikované pro zdravotnictví nemusí obávat.

Velkou událostí bylo také otevření Katedry umělé inteligence na Lékařské fakultě Ostravské univerzity. Je první katedrou svého druhu na lékařských fakultách v Česku.

Jsem za to velmi vděčný a rád. Šlo o společnou iniciativu kolegů a kolegyně, kterou významně podpořil pan děkan Rastislav Maďar. Katedra teprve vznikla a je součástí organizačního řádu od září 2025. První rok, než se zaběhneme, se chceme primárně věnovat edukaci studentů. Naším cílem je seznamovat zájemce v rámci pregraduálního studia s tím, o čem je digitalizace, AI apod. Všeobecně se ví, že v populaci střední Evropy je úroveň digitální gramotnosti, nejen ve zdravotnictví, relativně nízká. Chceme pracovat na tom, aby se zlepšilo povědomí i znalosti studentů a budoucích zdravotníků.

Kam by se využití AI mohlo v budoucnu posunout? Máte třeba i ve FN Ostrava projekty, na nichž v současnosti pracujete?

Je jich více. Neurologie je oborem, který se v diagnostice hodně spoléhá na zobrazovací metody. Máme několik nástrojů, které nám pomáhají jako takzvané decision support systémy (podporující rozhodování). Lékařům tedy slouží jako druhý pár očí. Testujeme virtuálního asistenta, což je aplikace do mobilu pro pacienty po cévní mozkové příhodě. Není to pro všechny pacienty, ale pro ty, kteří jsou schopni ovládat mobilní telefon anebo mají třeba rodinného příslušníka, který ho ovládá za ně. Mělo by jim to pomáhat například při plánování návštěv lékaře anebo v rámci pravidelného užívání medikace. Umělá inteligence určitě bude pronikat i do administrativních úkonů.

Loňský rok byl pro vás náročný i v tom ohledu, že jste se ve FN Ostrava stal vedoucím lékařem Komplexního cerebrovaskulárního centra. Bere to jako další velkou výzvu?

Vnímám to tak. Centrum sdružuje pacienty po cévních mozkových příhodách. Touto problematikou se profesně zabývám posledních zhruba patnáct let. Je to obor, ve kterém jsem habilitoval a kterému se věnuji. Mimo jiné jeden z nástrojů na hodnocení počítačové tomografie pacientů po CMP je založen právě na algoritmech umělé inteligence.

Loňská konference AdvanceMed byla velmi zdařilá. Uskuteční se i v letošním roce?

Ano, na 9. a 10. dubna už máme zarezervovanou multifunkční aulu Gong v Dolní oblasti Vítkovice. Chceme se teď věnovat trochu jiným tématům než v loňském roce. Zabývat se budeme například využitím inovativních technologií v rámci prevence a screeningu, dále pak životu ve zdraví i ve vyšším věku. Existují totiž řešení, která můžou lidi informovat o tom, zda vedou zdravý životní styl. Věnovat se budeme nejen tématům medicínským, administrativním a manažerským, ale například i zvyšování kompetencí nelékařských zdravotních pracovníků. Velkým tématem je i pronikání těchto technologií, jako je telemedicína nebo telerehabilitace, do ošetrovatelství. A to třeba při sledování rozvoje dekubitů či rizika pádů na lůžkových odděleních.

doc. MUDr. Ondřej Volný, Ph.D.

Je rodákem z Ostravy. Medicínu studoval v Brně na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity. Po absolutoriu v roce 2012 strávil 6 měsíců v kanadském Calgary, kde se poprvé seznámil s klinickým výzkumem a také umělou inteligencí. V roce 2013 nastoupil na I. neurologickou kliniku Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a LF Masarykovy univerzity. Po pěti letech se rozhodl přijmout nabídku a splnit požadavky zahraniční stáže, kterou v letech 2018 a 2019 absolvoval v Calgary (jako první lékař ze střední a východní Evropy v historii Calgary Stroke Programu). Od 1. ledna 2020 působí na Neurologické klinice FN Ostrava a je zástupcem přednosta pro vědu a výzkum. Od podzimu 2024 je také proděkanem pro vědu a výzkum na LF OU. Ve stejném roce se stal předsedou České společnosti pro umělou inteligenci a inovativní digitální technologie České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně a od ledna 2026 je poradcem ministra zdravotnictví pro oblast AI v českém zdravotnictví.

Klinický inženýr Kliniky onkologické FNO doc. MUDr. Lukáš Knybel, Ph.D., s vizualizací cév.

Výzkumníci FN Ostrava dokáží vizualizovat cévní řečiště v oblasti tlustého střeva

FN Ostrava je jednou z prvních nemocnic v České republice, která využívá umělou inteligenci (AI) k předoperační 3D vizualizaci cév v oblasti tlustého střeva. V rámci vědecko-výzkumného centra LERCO vznikl projekt, jenž s použitím AI dokáže vytvořit 3D virtuální model cévního řečiště orgánů dutiny břišní. Chirurgové si tak před složitými operacemi, k nimž patří například odstraňování zhoubných nádorů, udělají jasnou představu o tom, co je čeká a jaké mohou nastat komplikace.

Myšlenka se zrodila v hlavě přednosty Chirurgické kliniky FNO doc. MUDr. Lubomíra Martíneka, Ph.D., který chtěl získat přesnější informace o cévním zásobení v oblasti tlustého střeva: „Cévní variabilita je tam velmi vysoká. Díky vizualizaci si můžeme lépe představit, kolik cév tam vlastně je, jakým způsobem se větví a kudy vedou. Je to něco, co v krátkodobém úhlu pohledu zjednodušuje a vylepšuje operační výkon. Současně se tím zlepšuje i prognóza pacientů.“

Model je hotový za minutu

Aby vizualizace mohly vzniknout, bylo potřeba umělou inteligenci natrénovat na datech reálných pacientů. „U každého z nich se předoperačně dělá CT vyšetření včetně kontrastního vyšetření arteriálního a žilního řečiště. Lidskou rukou nejprve muselo být zakresleno 100 různých CT, čímž vznikl dataset pro učení AI,“ říká doc. Ing. Lukáš

Knybel, Ph.D., klinický inženýr Kliniky onkologické FNO, který je zároveň členem výzkumné skupiny LERCO.

Prakticky to znamenalo šest až osm hodin práce u jednotlivého pacienta, řádově pak stovky odpracovaných hodin na přípravě podkladů pro AI. Hluboké strojové učení je pak v závislosti na výkonnosti počítače schopné vytvořit vizualizaci zhruba za minutu až minutu a půl. „Na začátku jsme projekt v rámci LERCA rozdělili. Zároveň na něm pracoval náš tým ve FNO a také zástupci Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Smyslem bylo, abychom si porovnali modely, které jsme schopni vytvořit, a otestovali, jakou sílu můžou mít. Na vytvoření základního datasetu, z něhož se vycházelo, spolupracovali kolegové z LERCA a MUDr. Ján Hrubovčák, lékař Chirurgické kliniky FNO,“ pokračuje docent Knybel.

Spolupráce s německými kolegy

Ve chvíli, kdy výzkumníci model vytvořili, potřebovali zjistit, jak bude reagovat při práci s novými daty, s nimiž se nikdy předtím nesetkal. Simulovali tak situaci, kdy se do systému zadávají údaje nového pacienta. „Zde bych rád vypíchl práci kolegy Ing. et. Ing. Michala Nohela, který je v rámci naší výzkumné skupiny v LERCU za tento projekt zodpovědný. Díky němu jsme měli možnost spolupracovat s prestižním německým pracovištěm DKFZ, což je Německé onkologicko-výzkumné centrum,“ doplňuje Lukáš Knybel. DKFZ umožnila, aby ostravští výzkumníci mohli pracovat s jeho modelem vyvinutým pro tubulární struktury. „Cévu vnímá jako trubku. Jde o to, že některé cévy jsou extrémně tenké, v průměru mají třeba jen několik milimetrů, a je víceméně nemožné je zakreslit kontinuálně. Na našem modelu tak vznikaly úseky, kde se kousek cévy najednou ztratil. Díky spolupráci s kolegy z Německa jsme si mohli vyzkoušet jejich nástroj, který je na takové struktury uzpůsoben,“ říká Lukáš Knybel: „Německý nástroj má jedinečnou vlastnost, že když tubulární strukturu zachytí, dokáže ji následovat. Podle něho jsme natrénovali náš model, který za velmi krátkou dobu dokáže vytvořit velice komplexní vizualizaci řečiště břišních cév.“

Různé způsoby zobrazení

Nový nástroj umělé inteligence už přednosta Chirurgické kliniky FNO doc. MUDr. Lubomír Martínek, Ph.D., několikrát úspěšně použil před operací. V praxi to funguje tak, že výzkumná skupina obdrží podklady, které AI zpracuje, a lékař dostane výslednou vizualizaci. Spustit si ji může například v brýlích pro virtuální realitu anebo jako 3D model na obrazovce počítače. Model cévního řečiště lze i předoperačně vytisknout jako fyzický předmět pomocí 3D tisku. „Díky tomu je možné vizualizaci různě otáčet. Jsme teď ve stádiu, kdy se snažím porovnat, jestli se model, který jsem měl k dispozici, shoduje s peroperačním nálezem. Zatím jsme to vyzkoušeli u několika pacientů a shoda tam vždy byla,“ popisuje docent Martínek. Jeho samotného překvapilo, jak je cévní zásobení variabilní a jak jsou modely umělé inteligence přesné: „Celý princip spočívá v tom, že cévy se podvazují při svých odstupech. Souběžně s nimi vedou lymfatické cesty, které se musí odstranit. Jedná se o cesty nádorového šíření. Anatomie cévního zásobení tlustého střeva je extrémně variabilní a to, co jsme se učili na vysoké škole, je velkým zjednodušením. Pro samotný výkon to znamená snížení rizika peroperačních komplikací a pro pacienta zlepšení dlouhodobé prognózy zhoubného onemocnění.“

Podobný projekt vznikl i v jiné oblasti

Pro výzkumnou skupinu LERCA kolem doc. MUDr. Lukáše Knybla, Ph.D., nešlo o první úkol tohoto druhu. Před tímto modelem pro Chirurgickou kli-

Přednosta Chirurgické kliniky FNO doc. MUDr. Lubomír Martínek, Ph.D.

niku FNO vznikl pilotní projekt, který se v současnosti už testuje v klinickém prostředí. Jedná se o segmentaci mozkových metastáz, u níž je princip víceméně podobný. „Na rozdíl od cévního řečiště v oblasti tlustého střeva jsou metastázy v mozku poměrně dobře definovatelné na magnetické rezonanci. V dnešní době navíc existuje spousta komerčních softwarů, které vám tuto možnost nabízí. Nicméně my jsme se vydali cestou, kdy jsme chtěli model ušít na míru MUDr. Janě Jackaninové, naší přední specialistce na léčbu mozkových metastáz,“ uvádí docent Knybel.

Detekce metastáz s malými průměry

Umělá inteligence v tomto ohledu onkologovi výrazně usnadňuje jeho činnost. „V momentu, kdy lékař řeší jednu metastázi, tak svou práci může mít hotovou třeba za dvacet minut. Pokud jich je ale více než deset, tak mluvíme o řádech hodin, které si musí odsedět u počítače. Náš tým je velice rychle schopný nabídnout model, v němž jsou metastázy označené a lékař může provést jenom nějaké lehké doladění,“ popisuje klinický inženýr Kliniky onkologické FN Ostrava. Podle něho je velkou výhodou, že AI se učila na co možná nejmenších možných metastázích: „Díky tomu model spolehlivě detekuje i poměrně malá nádorová ložiska. Bavíme se o průměrech v řádech milimetrů. Náš nástroj slouží jako takové druhé čtení po radiologích. Dochází k tomu, že systém detekuje místa, velice malé body, které samozřejmě ne vždy musí být metastázami. Pro lékaře jsou to ale takové vykřičníky, aby si ověřil, zda se opravdu jedná o metastázi, o níž se dříve nevědělo.“

Projekt LERCO „Life Environment Research Center Ostrava“ s reg. číslem CZ.10.03.01/00/22_003/0000003 je realizován za finanční podpory Evropské unie prostřednictvím Operačního programu spravedlivá transformace.

Spoluzakladatel kongresu MUDr. Roman Kula, CSc., zahajuje 28. ročník Colours of Sepsis.

Největší střeoevropský kongres intenzivní medicíny se opět konal v Ostravě

S obrovským zájmem zdravotníků se setkal 28. kongres s názvem Colours of Sepsis, který je zaměřený na intenzivní medicínu. Pozvání organizátorů z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO a LF OU (KARIM) přijali odborníci nejen z řady evropských zemí, ale i z Austrálie. K účasti se přihlásilo téměř 2 500 lidí, což je maximální kapacita Clarion Congress Hotelu Ostrava. Řadu zájemců museli organizátoři odmítnout.

V průběhu čtyř dnů na tomto největším střeoevropském kongresu intenzivní medicíny zaznělo téměř 350 přednášek, které se týkaly celého spektra péče o kriticky nemocné pacienty. „Tady se setkávají pohledy odborníků ze všech oblastí intenzivní medicíny. Společnou snahou je definovat postupy, které našim pacientům prospívají nejvíce a zároveň přinášejí nejmenší rizika,“ přiblížil výjimečnost čtyřdenní odborné akce doc. MUDr. Peter Sklienka, Ph.D., přednosta KARIM. Jeho kolega a spoluzakladatel kongresu MUDr. Roman Kula, CSc., vysvětlil, proč tuto odbornou akci v roce 1999 začali organizovat. „Důvodem bylo, že když se řeklo sepse, tak jinak to vnímal chirurg, jinak my na ARU, jinak infektologové a další odbornosti. A teď jsme si, myslím, začali mezioborově rozumět, mluvit společným jazykem. A to je obrovský potenciál pro to, abychom mohli tuto problematiku hlouběji a dále zkoumat.“

Letos už potřinácté byl součástí kongresu Postgra-

duální kurz sester v intenzivní péči. Mezi přednášejícími byly také sestry z Barcelony. „Některé postupy, které máme my v Česku v praxi zavedené různě, mají oni standardizované ve formě balíčků opatření pro sestry v intenzivní péči a používají je jednotně v rámci celého Španělska. Daří se tak snížit výskyt nozokomiálních nákaz – například ventilátorové pneumonie, uroinfekce nebo katéetrové infekce,“ říká hlavní organizátorka kurzu PhDr. Renáta Zoubková, Ph.D., vrchní sestra KARIM.

Bohaté zastoupení zahraničních přednášejících měly rovněž 23. Aktuality v dětské intenzivní péči a také sekce s názvem Den mladých intenzivistů, která nabídla mimo jiné panelovou diskusi na téma antibiotika na JIP.

Zcela zaplněný hlavní sál odměnil potleskem hosta kongresu Mgr. Magdalénu Vášáryovou, dr. h. c., za její přednášku o politické a sociální atmosféře ve Visegrádské čtyřce a ve střední Evropě.

Konference představila novinky v laboratorní medicíně

Horské lázně v Karlově Studánce hostily již 44. ročník konference Regionální dny klinické biochemie. Jedná se o tradiční odbornou konferenci, kterou i tentokrát zorganizovali zástupci Ústavu laboratorní medicíny FN Ostrava. 44. ročník konference se věnoval aktuálním tématům z oblasti laboratorní medicíny a jejího propojení s klinickou praxí. Program konference byl zaměřen na to, co umělá inteligence přináší a bere v laboratoři, dále pak na lipidologii, obezitologii a nefrologii. Řeč byla také o infekčních onemocněních, vakcinaci, nových diagnostických markerech, prevenci tetanu nebo využití AI v laboratorních systémech.

Workshop ukázal, jak pečovat o děti v kritickém stavu

Osmý ročník republikové konference s názvem Dětské polytrauma dostal zcela novou podobu. K tradičním přednáškám přibyl celodenní praktický workshop, který se konal v prostorách SIMLEKu – cvičné nemocnice LF OU. Zdravotníci si zde pod vedením zkušených lektorů mohli na realistických modelech vyzkoušet postupy péče o dětského pacienta v kritickém stavu. O program unikátního workshopu byl mezi zdravotníky nejen z Moravskoslezského kraje mimořádný zájem.

Druhý ročník zdravotnického kongresu AdvanceMed se blíží

Dolní oblast Vítkovice se po roce opět stane dějištěm konference AdvanceMed, která se uskuteční ve čtvrtek 9. a v pátek 10. dubna. Kongres je zaměřen na použití moderních technologií ve zdravotnictví. Organizátoři v čele s doc. MUDr. Ondřejem Volným, Ph.D., zástupcem přednosta Neurologické kliniky a předsedou České společnosti pro umělou inteligenci a inovativní digitální technologie ČLS JEP, opět připravili pestrý program, který rozdělili do deseti přednáškových bloků.

Biopického semináře se zúčastnili patologové z celé ČR

Více než 60 patologů celého Česka dorazilo na 18. ročník Biopického meziregionálního semináře, který se uskutečnil v prostorách přednáškového sálu Domova sester FN Ostrava. Zorganizoval ho Ústav klinické a molekulární patologie a lékařské genetiky FNO společně se zástupci EUC laboratorní CGB. Podobně jako v minulých letech program pořadatelé sestavili ze zajímavých kazuistik. I letos nechyběla vyzvaná přednáška na aktuální téma, která byla tentokrát zaměřena na novinky v klasifikaci nádorů kůže.

Letem světem z FN Ostrava

Fakultní nemocnici navštívil předseda vlády Andrej Babiš

V rámci své pracovní cesty na Ostravsko navštívil premiér Andrej Babiš i Fakultní nemocnici Ostrava. Na jednání v největším zdravotnickém zařízení v Moravskoslezském kraji ho doprovázel ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka. V úvodu návštěvy se oba seznámili s aktuálním stavem výstavby nového pětipodlažního parkovacího domu se šesti sty parkovacími místy, který bude ve FNO zprovozněn v červenci letošního roku. Premiér i ministr se zajímali také o ekonomiku a z medicínských oborů zejména o rozvoj onkologie, kardiologie a probíhající preventivní programy. Z plánovaných investic se nejvíce diskutovalo o výstavbě Moravskoslezského onkolo-

gického centra za zhruba 2,5 mld. korun a o vybudování nových operačních sálů. Na stavbu onkocentra bude podle premiéra Babiše ze státního rozpočtu postupně uvolněno půl miliardy korun. Zbývající částku nemocnice zafinancuje z vlastních zdrojů. Se zahájením stavebních prací nových operačních sálů se počítá nejdříve koncem roku 2027. „Časově to musíme sladit tak, aby dvě takto velké stavby na sebe navazovaly a nenarušily celkový provoz. Z dalších chystaných projektů jsme představili plány rekonstrukce a dostavby Kliniky dětského lékařství a také výstavby nového objektu Krevního centra,“ uvedl ředitel FNO MUDr. Jiří Havrntal, MHA.

V žebříčkách nejlepších lékařů Forbesu máme tři zástupce

Prestížní časopis Forbes po roce opět zveřejnil žebříček 50 nejlepších lékařů Česka. Výběr pro rok 2026 zahrnuje špičkové odborníky napříč obory a v seznamu nechybí jména přednosty Gynekologicko-porodnické kliniky FNO doc. MUDr. Ondřeje Šimety, Ph.D., MBA (na snímku vlevo), a přednosty Oční kliniky FN Ostrava doc. MUDr. Jana Němcanského, Ph.D., MBA (na snímku uprostřed). Časopis Forbes zároveň zveřejnil dvanáctku vycházejících lékařských hvězd, mezi nimiž figuruje zástupce přednosty Neurologické kli-

niky FNO doc. MUDr. Ondřej Volný, Ph.D. (na snímku vpravo), který je i předsedou České společnosti pro umělou inteligenci a inovativní digitální technologie v medicíně ČLP JEP. Lékaři FN Ostrava se v prestižních žebříčkách Forbesu objevují pravidelně. Například do výběru pro rok 2025 se dostal přednosta Neurologické kliniky FNO prof. MUDr. Michal Bar, Ph.D., a přednosta Kliniky hematooonkologie FNO prof. MUDr. Roman Hájek, CSc. V roce 2024 časopis do padesátky nejlepších zahrnul opět profesora Hájka a docenta Šimety.

Náš řidič sanitky zachránil ženu, která ležela v kolejišti

Jsme velmi pyšní na skutečnost, že ve FN Ostrava pracují všímaví lidé, kteří nejsou lhostejní ke svému okolí. Jedním z nich je bezesporu Peter Bzdil, řidič sanitky našeho Oddělení dopravní zdravotnické služby. Před nedávnem se vracel do ostravské fakultní nemocnice z transportu pacienta na Opavsku. Když přejížděl jeden ze železničních přejezdů, všiml si, že v kolejišti leží lidské tělo. Okamžitě zastavil svůj vůz, rozsvítil majáky, aby byla sanitka dobře viditelná z dálky, a vydal se ke kolejím. Na místě našel ženu, která byla naživu. S řidičem sice komunikovala, ale chtěla, ať ji tam nechá, že už nechce žít. Peter Bzdil ji přesto odtamtud odvedl a přivolal policejní hlídku, která si pak dotyčnou převzala. Díky všímavosti našeho řidiče a jeho ochotě pomáhat druhým nedošlo k nejhoršímu. Klobouk dolů za tento obdivuhodný čin.

Kardiovaskulární oddělení FN Ostrava má nového primáře

Kardiovaskulární oddělení Interní a kardiologické kliniky FN Ostrava (IKK) má nového primáře. Do čela pracoviště byl jmenován doc. MUDr. Jiří Plášek, Ph.D., FESC, který ve funkci vystřídal MUDr. Mariana Branného, Ph.D., jenž oddělení vedl od října 2018.

Docent Plášek patří mezi přední české kardiology a elektrofyziology. Ve Fakultní nemocnici Ostrava dlouhodobě zavádí moderní a inovativní léčebné postupy, zejména v oblasti katetrizační léčby srdečních arytmí. Mezi klíčové metody, které na pracovišti systematicky rozvíjí, patří stimulace převodního systému (conduction system pacing) a kardioneuroablace – vysoce specializované výkony posouvající možnosti individualizované arytmiologické léčby.

Významným milníkem jeho odborné dráhy je také ocenění v prestižní soutěži IDC Digital Future Awards. Cenu získal společně se svým týmem za projekt Kar-

di Ai – inovativní aplikaci využívající prvky umělé inteligence pro dlouhodobé monitorování srdeční aktivity a včasnou detekci arytmí.

V Rehabilitačním ústavu Hrabyně se již poje-denácté uskuteční tradiční akce La Manche – štafetové plavání určené pro bývalé, současné i ambulantní klienty ústavu. Akce proběhne z 19. na 20. března 2026 se startem o půlnoci. Její podstatou je společným úsilím uplavat v bazénu vzdálenost odpovídající šířce kanálu La Manche, tedy přibližně 34 kilometrů. Jednotliví pacienti se během noci střídají ve štafetě a svými uplavanými délkami přispívají k dosažení společného cíle. Akce symbolicky zdůrazňuje význam spolupráce, vytrvalosti a sdílení sil. Každý ročník je tematicky zaměřen, letošním tématem je škola. Součástí akce bude také zábavný doprovodný program, který je připravován zaměstnanci.

Nový přednosta Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava prof. MUDr. Karol Zeleník, Ph.D., MBA.

Kliniku ORL chci dále rozvíjet

Klinika otorinolaryngologie (ORL) a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Ostrava je špičkovým pracovištěm, které spojuje moderní technologie a kvalitní zdravotnickou péči. V jejím čele od letoška dochází k významné změně. Dlouholetého přednostu a celorepublikově uznávaného odborníka v oboru prof. MUDr. Pavla Komínka, Ph.D., MBA, vystřídal jiný renomovaný specialista – prof. MUDr. Karol Zeleník, Ph.D., MBA.

Nový přednosta kliniky své pracoviště velice dobře zná. Jeho součástí je totiž už čtyřicet let. „*Jmenování do této funkce vnímám jako velkou profesní čest a zároveň odpovědnost. Mám z této role upřímnou radost a velmi se těším na práci, která mě čeká. Na klinice působím od roku 2002, takže k ní mám velmi blízký až osobní vztah, a dobře znám její fungování, silné stránky i oblasti, které je možné dále rozvíjet,*“ říká profesor Zeleník.

Máte představu o tom, kam by se měla Klinika ORL pod vaším vedením ubírat?

Mám mnoho plánů – jak po odborné stránce, tak i z hlediska organizace práce, vzdělávání a mezioborové spolupráce. Vnímám tuto pozici jako příležitost navázat na kvalitní práci mých předchůdců, zachovat to, co funguje, a zároveň přinést nové impulzy, které posunou kliniku dál. Velmi důležitá je pro mě týmová spolupráce a otevřená komunikace, protože bez motivovaného a spokojeného týmu se žádná vize nedá naplnit.

Jak byste vaši kliniku charakterizoval?

Klinika ORL a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava patří v řadě oblastí ke špičkovým pracovištím v rámci České republiky. Velkou předností je širší a úroveň specializované chirurgické péče, kterou našim pacientům

nabízíme. Zcela v popředí jsme například v chirurgické léčbě slzných cest, laryngotracheálních stenóz (zúžení hrtanu a průdušnice), ve fonochirurgii (obor zabývající se chirurgickou léčbou poruch hlasu) a ve spolupráci s neurochirurgy v operacích baze lební, které patří mezi technicky i organizačně velmi náročné výkony. Tyto specializované zákroky je možné provádět pouze na úrovni fakultní nemocnice, kde je k dispozici potřebné personální, technické i mezioborové zázemí a možnost komplexní perioperační péče. Kromě toho máme bohaté zkušenosti s operacemi štítné žlázy, endoskopickou léčbou nemocí slinných žláz a diagnostikou a léčbou mimojícnového refluxu.

Významnou součástí kliniky je také Centrum kochleárních implantací, které je velice úspěšným a zavedeným pracovištěm.

Je to tak. Poskytuje komplexní péči pacientům se závažným postižením sluchu, a to od diagnostiky přes chirurgický výkon až po následnou rehabilitaci. Právě kombinace vysoce specializované péče, mezioborové spolupráce a dlouhodobé kontinuity je podle mého názoru jednou z hlavních silných stránek naší kliniky.

Jaký přístup k pacientům vaše klinika uplatňuje?

Zdraví pacientů, jejich bezpečí a důvěra v naši péči je pro nás hlavní prioritou. Snažíme se, aby každý

zárok, každá konzultace a každý kontakt s klinikou probíhal na nejvyšší odborné úrovni, ale zároveň s lidským přístupem a porozuměním pro potřeby pacienta. Klinika ORL a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava nabízí široké spektrum vysoce specializovaných výkonů, včetně těch, které jsou dostupné pouze na úrovni fakultní nemocnice. Naším cílem je spojit špičkovou medicínu s lidskou péčí – aby se pacienti cítili nejen dobře léčeni, ale i podporováni a informováni během celé léčby. Mým osobním cílem je, aby na konci každého pracovního dne mohl každý zaměstnanec říct, že i díky němu je svět zdravější a lepší. Myslím to tak, že budeme kvalitně léčit, vzdělávat se a rozvíjet své dovednosti a zároveň se budeme k pacientům i k sobě navzájem hezky chovat, citlivě spolu komunikovat, vzájemně si pomáhat a přemýšlet nad tím, co můžeme zlepšit. Věřím, že kombinace odbornosti, moderních technologií a lidského přístupu přispívá nejen ke zdraví jednotlivců, ale i k důvěře ve zdravotnictví a k celkové lepší atmosféře na pracovišti i ve společnosti. Pro všechny, kteří se obrátí na naši kliniku, je tedy zárukou nejen odborná péče, ale i tým, který stojí za pacienty a navzájem za sebou.

V nové funkci jste krátce, od 1. ledna letošního roku. Přesto, máte už jasno o hlavních prioritách a plánech pro nejbližší roky?

Mým cílem je rozvíjet kliniku ve všech klíčových oblastech, protože i pracoviště, která jsou na vysoké odborné úrovni, mají vždy prostor ke zlepšování. V oblasti odborného rozvoje chci dále kultivovat a posilovat segmenty, ve kterých jsme již dnes na špičkové úrovni, a zároveň systematicky rozvíjet nové moderní postupy. Jednou z priorit je například rozvoj robotické chirurgie.

S rozvojem pracoviště většinou souvisí i rozšíření zdravotnického personálu. Bude to i váš případ?

V nejbližší době plánujeme rozšíření lékařského kolektivu a přijetí přibližně tří až čtyř nových lékařů. Chci, aby klinika byla atraktivním pracovištěm pro mladé lékaře, kteří mají zájem o špičkovou medicínu, ale zároveň hledají podporující a férové pracovní prostředí.

Je pro vaše pracoviště důležitá i mezioborová spolupráce?

Při péči o velkou část ORL pacientů je nutností. Bez ní by byla léčba některých onemocnění velmi obtížná až nemožná. Typickým příkladem jsou operace hrtanu a průdušnice prováděné ve spolupráci s anesteziology při tzv. tryskové ventilaci, operace slzných cest s očními lékaři, onkologické operace spolu s plastickými chirurgy nebo operace nádorů čelistních dutin se stomatochirurgy. Kromě toho se podílíme na péči o závažné a komplikované stavy u dětí ve spolupráci s pediatrií, na léčbě ušních zánětů u pacientů se zánětem mozkových blan, onemocnění štítné žlázy a příštítých tělísek s endokrinologií, nebo léčbě gastroezofageálního a extraezofageálního refluxu spolu s gastroenterologií a alergologií. Takto široká mezioborová spolupráce je možná jen na úrovni fa-

kultní nemocnice a umožňuje nám poskytovat péči na nejvyšší odborné úrovni. Kromě bezprostřední péče o pacienty má „blízkost“ kolegů z jiných oborů i další význam – umožňuje nám přicházet s novými nápady, jak péči zlepšovat, a zároveň rozvíjet vědu a výzkum napříč specializacemi.

Jakou roli hrají na vaší klinice moderní technologie a inovace?

Již nyní využíváme všechny nejmodernější přístroje, včetně mikroskopů, exoskopů a endoskopů, které umožňují precizní a šetrné chirurgické výkony. Technologie jsou pro nás cenným pomocníkem, ale velká část péče stále spočívá „v hlavách a rukou“ zkušených lékařů – bez jejich odbornosti a zkušeností by žádný přístroj sám o sobě pacientům nepomohl.

Co se týče robotické chirurgie, ta je v ORL využívána zejména pro operace kořene jazyka a odstranění nádorů supraglotické oblasti (část hrtanu nad hlasivkami). Robot umožňuje operovat „za rohem“ a nahradit tak některé otevřené přístupy. Navíc se v současnosti testuje robotické provedení kochleárních implantací. Robot by v budoucnu mohl provést velkou část operace se šetrnějším zásahem do spánkové kosti. Další oblastí, kde moderní medicína otevírá nové možnosti, je geneticky podmíněná nedoslýchavost. Už dnes je dostupná genetická léčba některých stavů a další se aktivně vyvíjí, což pro naše pacienty znamená naději na cílenou a efektivní terapii, která by byla dříve nemyslitelná.

Otázka závěrem. Co pro vás znamená pracovat ve Fakultní nemocnici Ostrava?

Profesní i osobní jistotu a možnost dlouhodobého odborného růstu. Je to prostředí, ve kterém působím dlouhodobě a které mi umožnilo odborně růst, rozvíjet se a postupně přebírat větší odpovědnost. FN Ostrava nabízí jedinečné zázemí fakultní nemocnice – možnost věnovat se vysoce specializované medicíně, spolupracovat s řadou špičkových odborníků napříč obory a zároveň se podílet na vzdělávání mladých lékařů i studentů medicíny. Také si myslím, že pro začínající lékaře je velmi přínosné začít pracovat ve velké, například fakultní nemocnici. Dostávají zde „pod kůži“ celé spektrum možností, které je možné pacientům nabídnout, a tyto postupy se stávají přirozenou součástí jejich každodenní praxe. To je podle mě jeden z hlavních důvodů, proč má práce ve FN Ostrava smysl nejen pro pacienty, ale i pro budoucnost medicíny.

Společná fotografie Zaměstnanců roku 2025 i s vedením Fakultní nemocnice Ostrava.

Ocenili jsme Zaměstnance roku

Vedení Fakultní nemocnice Ostrava na slavnostním večeru v prostorách Clarion Congress Hotelu Ostrava ocenilo nejlepší Zaměstnance roku 2025. Ceny byly uděleny celkem ve dvanácti kategoriích. O vítězích v šesti z nich rozhodovalo vedení nemocnice, o dalších šesti hlasovali samotní zaměstnanci prostřednictvím intranetu.

Všem oceněným osobně poděkoval a ceny na pódiu předal ředitel nemocnice MUDr. Jiří Havrlant, MHA. Jako první převzala kytici a titul Manažerka roku, vedoucí Odboru ekonomických informací Ing. Zuzana Valkovská, MBA. Nejlepším nezdravotnickým pracovníkem se stal vedoucí Oddělení údržby Ing. Antonín Smrkta a pracovištěm roku byla podle rozhodnutí vedení vyhlášena Oční klinika. Titul Mladý vědec získal radiologický asistent Mgr. David Pakizer, Ph.D., a nejlepší spolupracující organizací bylo vyhlášeno Biskupství ostravsko-opavské.

O vítězích v dalších šesti kategoriích rozhodli zaměstnanci. V každé kategorii byli nominováni 3 zaměstnanci. V kategorii Sanitář/Ošetřovatel obdržel nejvíce hlasů Pavel Kučerka z Léčebny pro dlouhodobě nemocné v Klokočově, v kategorii Společné vyšetřovací a léčebné složky radiologická asistentka Pavla Peichlová, v kategorii Sestra v ambulanci Bc. Alena Balgarová z Oddělení urgentního příjmu

a v kategorii Sestra u lůžka Mgr. Bohumila Čurdová z Oddělení neonatologie. Primář Ústavu radiodiagnostického MUDr. Tomáš Jonszta, Ph.D., ovládl kategorii Lékař v ambulanci a lékařem u lůžka zaměstnanci zvolili anesteziologa MUDr. Jana Štiglera.

Speciální společná cena ředitele a děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity byla udělena prof. MUDr. Pavlu Komínkovi, Ph.D., MBA, dlouholetému přednostovi Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku. Potlesk provázel i předání prestižního ocenění za celoživotní přínos doc. MUDr. Vítu Unzeitigovi, CSc., z Gynekologicko-porodnické kliniky.

„Absolutním vítězem s celkovým počtem 602 hlasů se stal pan doktor Tomáš Jonszta, primář Ústavu radiodiagnostického,“ řekla v závěru Alena Antalová, která večer doprovodila svými šansony. „Slavnostní večer nám opět ukázal, že u nás v nemocnici pracuje spousta skvělých lidí. A já bych jim za to chtěl moc poděkovat,“ uzavřel ředitel nemocnice Jiří Havrlant.

OCENĚNÍ ZAMĚSTNANCI

Cena za celoživotní přínos
doc. MUDr. Vít Unzeitig, CSc., Gynekologicko-porodnické kliniky

Manažer roku
Ing. Zuzana Valkovská, MBA, Odbor ekonomických informací

Nezdravotnický pracovník
Ing. Antonín Smrkta, vedoucí Oddělení údržby

Pracoviště roku
Oční klinika

Mladý vědec
Mgr. David Pakizer, Ph.D., Klinika onkologická

Externí spolupracující pracoviště
Biskupství ostravsko-opavské

Cena za spolupráci s Lékařskou fakultou Ostravské univerzity
prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA, emeritní přednosta Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku

Lékař u lůžka
MUDr. Jan Štigler, KARIM
MUDr. Helena Wodecká, Oddělení neonatologie
MUDr. Jan Kümmel, Gynekologicko-porodnická klinika

Lékař v ambulanci/Lékař SVLS
MUDr. Tomáš Jonszta, Ph.D., MBA, Ústav radiodiagnostický
MUDr. Jana Nováková, Kožní oddělení
MUDr. Mária Pecuchová, Kardiovaskulární oddělení

Sestra u lůžka
Mgr. Bohumila Čurdová, Oddělení neonatologie
Bc. Kamila Carbolová, Neurologická klinika
Bc. Nikola Kubicová, MBA, Neurochirurgická klinika

Sestra v ambulanci
Bc. Alena Balgarová, Oddělení urgentního příjmu
Šárka Koňarová, Oddělení dětské neurologie
Martina Pokorná, Kardiovaskulární oddělení

Sanitář, ošetřovatel
Pavel Kučerka, LDN Klokočov
Kateřina Mahdalíková, Kožní oddělení
Vojtěch Ševít, Gynekologicko-porodnická klinika

Společné vyšetřovací a léčebné složky
Pavla Peichlová, Ústav radiodiagnostický
Ivana Kývalová, Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství
Jana Fichnová, Rehabilitační ústav Hrabyně a Chuchelná

Absolutní vítěz Zaměstnance roku 2025 MUDr. Tomáš Jonszta, Ph.D., MBA, zástupce přednosty Ústavu radiodiagnostického FNO.

Můj obor mě stále naplňuje

Absolutním vítězem Zaměstnance roku 2025 se stal zástupce přednosty Ústavu radiodiagnostického FNO – MUDr. Tomáš Jonszta, Ph.D., MBA. Nejprve ovládl kategorii Lékař v ambulanci a s nejvyšším počtem 602 hlasů pak také celou anketu Fakultní nemocnice Ostrava.

Obě ocenění ho velmi překvapila, měl z nich však upřímnou radost. „Pro mě je to čest. V naší nemocnici pracuje spousta lidí, kteří jsou velkými kapacitami, a získat mezi nimi nějakou cenu vnímám jako velký úspěch,“ říká doktor Jonszta, jemuž po slavnostním vyhlášení výsledků přišla pográtulovat spousta kolegů: „Podobně jako složky laboratorní, anestezie nebo rentgen přijdeme do styku se všemi obory napříč nemocnicí. Se všemi se známe a do jisté míry se dá říct, že lékaři jsou našimi klienty.“

Zkuste se na úvod čtenářům trochu představit. Jak dlouho pracujete ve fakultní nemocnici?

Od roku 2001, takže teď to bude čtvrtstoletí. (smích)

Kudy vedla cesta k vašemu oboru?

Studoval jsem 1. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy a měl jsem vytipovaných několik oborů, na které bych rád šel. Pak se mi strašně zalíbil přístup na radiologii, a to právě na intervenční části. Na škole nás k tomu pustili, mohli jsme si věci, jak se říká, osahat. Šlo o obor, který byl technický a strašně se mi líbil. Ve finále jsem uvažoval o kardiologii nebo radiologii.

K čemu jste se nakonec přiklonil, už víme. Naplňuje vás i po čtvrtstoletí práce na angiologice?

Určitě ano, i když je náročná. Jediné minus vidím v tom, že člověk občas bojuje s velkou únavou.

Když budu srovnávat s jinými medicínskými obory, tak ten můj je v mých očích určitě jedním z nejzajímavějších.

Věnujete se v rámci svého oboru nějaké konkrétní specializaci?

Dominantní je pro mě intervenční radiologie, což obnáší to, že děláme výkony na cévním systému pacientů, kam spadá i problematika cévních mozkových příhod, tedy mrtvice. Léčíme krvácení do mozku, aterosklerotické postižení krčních tepen, hrudní aorty a také třeba postižení periferních tepen dolních končetin. Kromě toho zajišťujeme žilní vstupy, výkony na žilním systému, provádíme nevaskulární intervence, zejména biopsie anebo drenáže. To je intervenční část, věnuji se ale i diagnostice, kde dominantně pracuji na CT a ultrazvuku.

Měnil byste po pětadvaceti letech za jiný obor?

Neměnil. Pro mě je to fajn práce, která mě stále naplňuje.

Hrálo při rozhodování, čemu se budete profesně věnovat, roli, že vaše maminka byla neuroložka?

Řekl bych, že rodiče vás tak nějak posouvají k výběru. Z medicíny jsem si ale přece jenom vybral techničtější obor.

Foto: MŠMT ČR

Noví profesori v řadách FN Ostrava při jmenování – přednosta Ústavu radiodiagnostického FNO prof. MUDr. Bc. Václav Procházka, Ph.D., MSc., MBA (vlevo), a zástupce přednosty Chirurgické kliniky FNO prof. et. prof. MUDr. Peter Ihnát, Ph.D., MBA.

Mezi našimi zaměstnanci jsou noví profesori a docenti

Významného profesního ocenění dosáhli v uplynulých týdnech a měsících přední odborníci Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařské fakulty Ostravské univerzity (FNO a LF OU). Na základě návrhů vědeckých rad vysokých škol Univerzity Palackého v Olomouci a ČVUT v Praze byli jmenováni novými profesory a docenty.

Jmenovací dekret z rukou prezidenta republiky a ministra školství, mládeže a tělovýchovy převzal ve Velké aule Karolina v Praze prof. et. prof. MUDr. Peter Ihnát, Ph.D., MBA, zástupce přednosty Chirurgické kliniky FNO a LF OU. Profesorem byl jmenován na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci. Prof. Ihnát patří mezi uznávané specialisty v oblasti robotické chirurgie, zaměřuje se zejména na koloproktologii, onkochirurgii a miniinvazivní chirurgické postupy.

Profesorský titul byl dále udělen prof. MUDr. Bc. Václavu Procházkovi, Ph.D., MSc., MBA, rovněž na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci. Prof. Procházka vede Ústav radiodiagnostický FNO a LF OU a zároveň zastává funkci náměstka ředitele FN Ostrava pro strategii. Je uznávaným odborníkem v oblasti intervenční radiologie, působí jako intervenční neuroradiolog a angiolog.

Habilitační řízení letos úspěšně završil a v listopadu byl oficiálně jmenován docentem také doc. Ing. Lukáš Knybel, Ph.D., klinický inženýr Kliniky onkologické FNO a LF OU, který je po celou dobu své pro-

fesní dráhy úzce spojen s pracovištěm CyberKnife. Ve Fakultní nemocnici Ostrava působí již od dob svých vysokoškolských studií.

Docenturu úspěšně zvládl i doc. MUDr. Peter Sklienka, Ph.D., z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny. Od 1. února letošního roku je také novým přednostou zmíněné kliniky. Ve funkci vystřídal svého předchůdce prof. MUDr. Pavla Ševčíka, CSc.

Docentem se stal také lékař Neurologické kliniky FNO doc. MUDr. Martin Roubec, Ph.D. Jedná se o uznávaného odborníka, který do podzimu 2025 zhruba deset let úspěšně vedl Komplexní cerebrovaskulární centrum FNO, jež pečuje o pacienty po cévních mozkových příhodách.

„Jmenování nových profesorů a docentů potvrzuje vysokou odbornou a pedagogickou úroveň Fakultní nemocnice Ostrava. Velmi si vážím práce zmíněných kolegů, kteří skvěle propojují špičkovou klinickou péči, vědecký výzkum a vzdělávání budoucích zdravotníků,“ uvedl MUDr. Jiří Havrlant, MHA, ředitel FN.

Atestace psychiatrů se uskutečnily ve Fakultní nemocnici Ostrava poprvé v historii.

FN Ostrava se podílela na atestacích v několika oborech

Lékařská fakulta Ostravské univerzity ve spolupráci s FN Ostrava v minulých měsících zorganizovala atestace v několika oborech. O diplom, který lékaře opravňuje pracovat samostatně, usilovali psychiatři, dětské chirurgové a také patologové.

Vůbec poprvé se ve FNO uskutečnily atestační zkoušky psychiatrů. Dorazilo na ně celkem 27 lékařů z celé České republiky. Až na jednoho je všichni úspěšně zvládli. Odborná komise hodnotila úroveň atestantů velmi pozitivně. „Vyplyvá to i z výsledků zkoušek. Samozřejmě se vyskytovaly mimořádně kvalitní výkony a také výkony standardní i mírně podprůměrné. Celkově ale lze přípravu lékařů zhodnotit jako dobrou,“ řekl člen atestační komise a přednosta Psychiatrické kliniky FNO a LF OU doc. MUDr. Petr Šilhán, Ph.D., který doplnil, že v rámci praktické části lékaři prováděli standardní psychiatrické vyšetření: „U konkrétního pacienta museli objektivně správně vyhodnotit jeho současný stav, stanovit diagnózu, odůvodnit její volbu proti diferenciálním diagnózám, a nakonec navrhnout komplexní postup léčby.“

Na půdě LF OU se konala také teoretická část atestační zkoušky dětských chirurgů. Přihlásili se na ni tři lékaři z Hradce Králové, Ústí nad Labem a Prahy. Všichni uspěli. „Praktickou část lékaři složili úspěšně ve Fakultní nemocnici Motol během stáže, kterou musí absolvovat všichni budoucí dětské chirurgové. Zkoušku tvoří operační výkon u dítěte,“ uvedla členka atestační komise a dětská chirurgka Chirurgické kliniky FN Ostrava MUDr. Ivana Slívová, Ph.D.

FNO se stala místem historicky prvních atestací v oboru patologie, které se konaly v Ostravě. K atestaci se mohli přihlásit lékaři splňující všechny zákonné podmínky specializační přípravy, které zahrnovaly i absolvování povinného šestitýdenního předatestačního kurzu. Většina atestovaných ho absolvovala právě ve FN Ostrava. Samotná zkouška pak byla složena z praktické a teoretické části. „V praktické části každý z uchazečů pracoval s vlastní sadou osmnácti histologických a dvou cytologických preparátů. Jednalo se o již vyhodnocené vzorky, přičemž úkolem lékařů bylo popsat kroky vedoucí ke stanovení správné diagnózy,“ uvedl doc. MUDr. et MUDr. Jozef Škarda, Ph.D., Ph.D., přednosta Ústavu klinické a molekulární patologie a lékařské genetiky FN Ostrava a LF OU a zároveň předseda atestační komise.

Hvězdný ples v Clarionu

Byla to velkolepá zábava, na které nechyběla spousta výborné muziky a kvalitních tanečních výkonů. Řeč je o dalším ročníku Reprezentačního plesu Fakultní nemocnice Ostrava, jenž se stejně jako v minulých letech uskutečnil v ostravském Clarion Congress Hotelu.

Hlavními hvězdami večera byly známá herečka a zpěvačka Erika Stárková společně se saxofonistkou Veronikou Sax. Návštěvníci si užili také vystoupení skupiny SundaysBand a nemocniční kapely TRAUMABAND. Večerem v roli moderátora provázel Roman Pastorek.

Přednosta Kliniky rehabilitace a tělovýchovného lékařství Fakultní nemocnice Ostrava doc. MUDr. Dalibor Pastucha, Ph.D., MBA (vlevo), a vedoucí fyzioterapeut Mgr. Zdeněk Guřan, Ph.D., MBAce.

Rehabilitace na špičkové úrovni

Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství je špičkovým pracovištěm Fakultní nemocnice Ostrava, které se velmi rychle rozvíjí a může se spolehnout na vysoce erudovaný personál. V rámci rehabilitační a fyzikální medicíny poskytuje komplexní diagnosticko-terapeutickou péči pro širokou škálu onemocnění u všech věkových skupin pacientů.

Velice důležitá byla pro kliniku rozsáhlá rekonstrukce terapeutických prostor, kterou se vloni podařilo dokončit. Nejen o ní jsme si povídali s přednostou doc. MUDr. Daliborem Pastuchou, Ph.D., MBA, a vedoucím fyzioterapeutem Mgr. Zdeňkem Guřanem, Ph.D., MBAce.

Rekonstrukce je hotová. Jak jste s ní spokojeni?

Zdeněk Guřan (dále jen ZG): Rekonstrukci musíme rozdělit na část stavební a přístrojovou. Stavba se týkala téměř celého jednoho patra Diagnostického komplementu. Měli jsme stávající terapeutické prostory, které už nebyly vyhovující pro poskytování rehabilitace. Vedle nás se nacházela bývalá lékařská knihovna. Tyto prostory připadly nám a díky podpoře vedení nemocnice se je podařilo moderně zrekonstruovat. Vznikly tam nové terapeutické místnosti, dále pak místnosti pro ergoterapii a pro celou řadu přístrojů.

Jak dlouho rekonstrukce trvala?

ZG: Bohužel nešlo jen o nějakou dílčí záležitost, kdy se zbourá jedna přička. Opravdu, postupovalo se od podlahy až po strop. Všechno se dělalo celé znovu, a to včetně stavby nových místností. Projekt byl velice náročný, a to už ve fázi příprav. Stavební firma dodržela plán, rekonstrukce trvala rok a byla

rozdělena na dvě etapy. V této věci musím poděkovat nejen všem, kteří se na rekonstrukci podíleli, ale také i pracovištím, na kterých jsme měli možnost sdílet náš lůžkový fond. Byla to zejména Neurologická klinika a Klinika úrazové chirurgie a ortopedie. Při druhé etapě už pacienti byli zpátky u nás na klinice. Část pokojů jsme museli využít pro terapii a část pro hospitalizaci.

Do zrekonstruovaných prostor jste pořídili i celou řadu přístrojů. Které z nich se řadí mezi ty nejvýznamnější?

ZG: Zmínit musím 3D robotický závěsný systém Rysen. Zatím kromě FN Ostrava není dostupný v žádné jiné nemocnici v České republice, má ho jen jeden z rehabilitačních ústavů. Pro akutní lůžkovou rehabilitaci dosud není v ČR používán. Umožňuje bezpečný nácvik chůze a různých pohybových prvků v prostoru, tak aby pacient nespádl. Je zavěšen na takovém řízeném aparátu a můžeme nacvičovat celou řadu prvků. Máme i Lokomat Pro Free D, který jsme rozšířili o modul pro dětské pacienty. Zařízení je určeno k roboticky vedené chůzi v časně fázi rehabilitace, kdy pacient ještě není schopen samostatně chodit. Plně to dokážeme nahradit robotickým pohybem přístroje. Jakmile se hybnost obnovuje, tak můžeme nastavit i míru dopomoci.

V loňském roce se součástí FN Ostrava stal Rehabilitační ústav Hrabyně a Chuchelná. Promítlo se to nějak do fungování kliniky?

Dalibor Pastucha (dále jen DP): Jde o velmi čerstvou otázku. Sloučení reálně proběhlo před několika měsíci, řada věcí se ale teprve nastavuje. Věříme však, že to bude mít přínos především pro pacienty. Že se zrychlí administrativní kroky při jejich překládání a že se třeba cesta pacienta mezi neurologií, naší klinikou a rehabilitačním ústavem se zjednoduší a zoptimalizují se některé postupy. Žádnou výraznou změnu zatím nepozorujeme, ale doufáme, že to přinese zvýšení kvality péče, zrychlení průchodnosti pacientů a tlak na lůžka nebude tak velký, jako byl dosud.

Klinika provádí prohlídky profesionálních i amatérských sportovců. Je o ně stále velký zájem?

DP: V rámci tělovýchovného lékařství dominantně provádíme prohlídky k posuzování zdravotní způsobilosti, tak jak to u výkonnostních nebo vrcholových sportovců vyžaduje aktuálně platná legislativa. Stále častěji se ale našimi klienty stávají rekreační sportovci, kteří chtějí znát svou výkonnost a některé parametry, jako je VO2max anebo třeba anaerobní práh, což jsou hodnoty, které si mohou nastavovat do svých aplikací nebo je monitorovat v průběhu tréninku.

Můžete se pochlubit klubem, jehož sportovci u vás absolvovali zátěžové testy?

DP: V poslední době to byli vítkevičtí hokejisté, basketbalisté, házenkáři. Je to celá plejáda sportovců, kteří naší ambulanci prošli. Zájem je opravdu velký. Od ledna se nám navíc začali hlásit uchazeči o studium na vysokých školách se zaměřením na sport. Tito studenti musí mít potvrzení přihlášky na vysokou školu s razítkem odbornosti tělovýchovného lékařství, protože to vyžaduje aktuálně platná legislativa. Zájem je velký a v podstatě nejsme schopni okamžitě pokrývat poptávku. Čekací doby jsou ale i tak srovnatelné s jinými okolními pracovišti.

Věnujete se ale i nesportovcům. Je to tak?

DP: Tělovýchovné lékařství stále častěji, stejně jako rehabilitace a fyzioterapie, zasahuje do preskripce pohybové aktivity také u osob, které nesportují, ale rozhodnou se změnit svůj životní styl. To znamená, že velmi úzce spolupracujeme s obezitologickým centrem v rámci Interní a kardiologické kliniky FN Ostrava. U těchto klientů provádíme zátěžové testy, stanovujeme rozmezí tepových frekvencí a konzultujeme, které pohybové aktivity jsou pro obézní pacienty vhodné, aby si pohybem neuškodili. Děláme také konzultační činnost pro různé skupiny onemocnění, u nichž pohyb hraje nenahraditelnou roli při primární, sekundární nebo terciální prevenci. A to včetně onkologických, kardiovaskulárních, metabolických nebo i psychiatrických chorob. Kromě radiologie a patologie mě nenapadá jediný obor, s nímž by rehabilitace nebo tělovýchovné lékařství úzce nespocovalo.

Přibývá obézních pacientů, kteří se svým zdravotním stavem chtějí něco dělat a snaží se měnit svůj životní styl?

DP: Je o to poměrně velký zájem, což je dobře, protože obezita se do povědomí lidí dostává jako velmi vážný rizikový faktor pro řadu onemocnění. Stále častěji se hovoří o tom, jaké zdravotní benefity může redukce hmotnosti přinášet. Dnes je v médiích velmi často diskutována také farmakoterapie, především GLP-1 analogy, což jsou různé injekční preparáty, které se používají k léčbě obezity. Část pacientů se může mylně domnívat, že stačí ležet na gauči, píchat si nějakou injekci a budou zdraví. Přitom je však nutné, aby navyšovali svou pohybovou aktivitu. Pokud by totiž pouze aplikovali injekce, mohlo by to vést ke ztrátě svalové hmoty, což je pro ně nevýhodné. Čili je dobré mít správně nastavený jídelníček a pravidelný pohyb. Jedná se o nedílnou součást léčby obezity, a to i při farmakoterapii.

Kromě prohlídek v rámci tělovýchovného lékařství ale vaše klinika nabízí i další služby. Které to jsou?

ZG: Jde o zdravotní péči, u níž je část plně hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Některé služby tam ale nejsou zařazeny a pacient si je musí plně hradit sám. Nabízíme třeba rázovou vlnu nebo vysokovýkonný laser. Kromě služeb zdravotní péče také poskytujeme služby v regeneračně-rekondiční oblasti. Zájemci si na naší klinice můžou zakoupit pohybové programy – cvičení v bazénu nebo tělocvičně, kondiční trénink, nabízíme i masáže nebo vířivé vany. Tyto služby jsou spíše v odpoledním programu.

3D robotický závěsný systém Rysen.

Členové ECMO týmu FNO napojili pacienta na mimotělní oběh přímo v zubní ordinaci.

Mimořádný úspěch ECMO týmu

Tým ECMO centra FN Ostrava zaznamenal mimořádný úspěch při záchraně devětašedesátiletého muže, kterého postihla náhlá srdeční zástava během standardního stomatologického ošetření. Díky rychlé reakci zubního lékaře a koordinované spolupráci moravskoslezských záchranářů a specialistů ECMO centra byl pacient napojen na mimotělní oběh přímo v zubní ambulanci. Na katetizačním sále FNO pak podstoupil náročný a úspěšný kardiologický výkon. Jednalo se o vůbec první napojení mimo prostory nemocnice.

K události došlo během běžného stomatologického výkonu. Pacient náhle upadl do bezvědomí a došlo k zástavě srdce. MDDr. Oliver Sůra a tým zubní ambulance Adonai Dental okamžitě zahájili resuscitaci a zavolali záchrannou službu. „Dispečer nám doporučil využít automatizovaný externí defibrilátor (AED), který byl k dispozici v nedalekém studiu České televize. Tamní recepční jej předala sestřičce, která AED přinesla do ambulance a ve chvíli, kdy jsme jej nasadili, přijeli záchranáři,“ přibližuje doktor Sůra.

Dispečer krajských záchranářů, který vyslal posádku, zároveň informoval ECMO tým FN Ostrava. „Mobilní telefon zazvonil mně, sestře i řidiči sanity a během chvilky jsme společně vyrazili do přibližně 12 kilometrů vzdálené ordinace. Na místě jsme muže za nepřetržité resuscitace napojili na mimotělní krevní oběh a transportovali ho k nám do nemocnice, kde už byl připraven kardiologický tým,“ popsal výjezd ze začátku ledna jeden ze dvou zasahujících lékařů MUDr. Michal Frelich, Ph.D., staniční lékař ORIM3 Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO a LF OU (KARIM). Od momentu srdeční zástavy po napojení pacienta na ECMO uběhlo pouhých 45 minut. Výkon na katetizačním sále byl ale

významně delší, jak popisuje MUDr. Jan Mrózek, Ph.D., vedoucí lékař Úseku invazivní kardiologie Kardiovaskulárního oddělení Interní a kardiologické kliniky FNO a LF OU: „Pacient měl těsně zúžení kmene levé věnčité tepny. Provedli jsme angioplastiku s nutností rozbití zvápnělých hmot, s následným zavedením dvou stentů kmene a obou větví koronární tepny. Nebýt toho, že pacient byl na mimotělním oběhu, nebylo by možno tak komplexní angioplastiku vůbec provést.“

ECMO program funguje ve FN Ostrava již několik let, ale od 1. října 2025 je ECMO tým držitelem certifikátu, který ho opravňuje provádět napojení pacientů i v terénu.

Pacienti, u kterých se nepodaří obnovit srdeční činnost standardními postupy resuscitace, mají obvykle špatnou prognózu. Program mimotělní resuscitace je pro ně často jedinou šancí na přežití. Klíčová je doba od kolapsu do spuštění ECMO. „Napojení pacienta v místě srdeční zástavy tento čas významně zkracuje a může zlepšit prognózu. Zkušenosti i ze zahraničí ukazují, že když pacienta napojíme přímo na místě události, má mimo jiné i významně lepší neurologický výsledek,“ říká MUDr. Filip Burša, Ph.D., primář Oddělení intenzivní péče KARIM FNO a LF OU a vedoucí lékař ECMO centra FN Ostrava.

Zdravotnický záchranář Oddělení urgentního příjmu Fakultní nemocnice Ostrava Bc. Daniel Geryk na čerpací stanici vytvořil resuscitační tým z kolemjdoucích zákazníků.

Zachránil život ženě, která zkolabovala na benzince

Bc. Daniel Geryk je zdravotnickým záchranářem Oddělení urgentního příjmu Fakultní nemocnice Ostrava. Loni, jen několik dní před Vánoci, byl ve správný čas na správném místě a zachoval se jako ryzí profesionál. Při cestě z práce zachránil život šestašedesátileté ženě, které selhalo srdce na dálniční benzinové pumpě nedaleko Ostravy.

Zastavil tam, aby do auta doplnil palivo. Když vstoupil do budovy čerpací stanice a šel zaplatit, všiml si, že pod regály na zemi nehybně leží žena. Okamžitě jí přispěchal na pomoc: „Nejspíš si jí nikdo nevšiml. Byla na zádech, nereagovala a měla takzvaný gasping, což je lapavé, nedostatečné dýchání. Neměla navíc hmatné pulzace, takže jsem zahájil kardiopulmonální resuscitaci,“ vypráví Daniel Geryk, zdravotnický záchranář z Oddělení urgentního příjmu FN Ostrava.

Pomáhali kolemjdoucí zákazníci

Během chvilky společně s několika kolemjdoucími zákazníky vytvořil resuscitační tým, který vedl. „V tu chvíli jsem uvítal každou pomoc. Když je na to člověk sám, je to vždycky horší. Pomáhali mi dva pánové, laici, kteří sice byli rozrušení, ale zároveň je uklidňovalo, že jsem zdravotník. Volali jsme na číslo 155 a navigovala nás i dispečerka záchranářů,“ popisoval zachránce: „Výhodou samozřejmě bylo, že jsem na to školený a trénovaný. S podobnými situacemi se v práci setkávám pravidelně.“

Sanitka na místo dorazila do osmi minut. A to právě v době, kdy žena nabyla vědomí. „Paní se po resuscitaci probudila do plného vědomí, což se běžně nestává. Začala si sedat a byla neklidná. V tu chvíli jsme resuscitaci ukončili a předali ji záchranářům, kteří pacientku převáželi k nám do fakultky na „urgent“. Po cestě došlo ke zhoršení stavu a bylo nutné ji znovu resuscitovat. „Naštěstí se paní opět podařilo oživit,“ pokračuje zdravotnický záchranář Daniel Geryk.

Pochvala od kolegů

Záchranáři a zdravotníci Oddělení urgentního příjmu ocenili, jak pacientku Daniel Geryk zresuscitoval a připravil k převozu do nemocnice. Stav zachráněné ženy se pak postupně zlepšil a stabilizoval. „Došlo u ní k akutnímu selhání srdce při plicní embolii. S těmito pacienty se na našem pracovišti setkáváme poměrně často. Daniel si za svou práci opravdu zaslouží pochvalu. Je nejen odborně, ale i lidsky přínosem jak pro pacienty, tak pro spolupracovníky,“ chválí kolegu vedoucí lékařka Oddělení urgentního příjmu Fakultní nemocnice Ostrava MUDr. Renáta Ječmínková, Ph.D.

Ondřej Malohlava v hrabyňském rehabilitačním ústavu společně s ergoterapeutkou Martou Loveckou, DiS. (vlevo) a fyzioterapeutkou Pavlou Lechovou, DiS.

Hrabyně mi dala novou šanci

V Rehabilitačním ústavu Hrabyně a Chuchelná se rodí skutečně velké příběhy. Moc dobře to ví Ondřej Malohlava. Bývalému profesionálnímu fotbalistovi, který si zahrál druhou nejvyšší soutěž, se po dopravní nehodě ve vteřině změnil celý život. Jak sám říká, Hrabyně se pro něho stala místem, kde ho poskládali zase dohromady.

Od osudného okamžiku uplynulo více než 16 let.

1. září 2009 jste jel na motorce. Pamatujete si, co se tehdy stalo?

Jel jsem cestou, kterou moc dobře znám – kousek od vesnice, v níž jsem tehdy bydlel. Nepřizpůbil jsem rychlost vjetí do zatáčky, která mě vynesla, a udělal jsem chybu, že jsem se motorky při pádu nepustil. Snažil jsem se na ní sedět do poslední chvíle. Vjel jsem do příkopu a pravděpodobně jsem se sám svým tělem „zlomil o řídku“. I když jsem měl kombinézu, páteřák (chrání páteř), tak to nepomohlo. Vím to, protože za sebou jely dvě motorky a obě zůstaly v příkopě. Kamaráda to odhodilo bokem, přišel ke mně a začal mi dávat první pomoc. Odkryl mi hledi a zjišťoval, co se mnou je. Ptal se, jestli má volat sanitku. Řekl jsem mu, že ne, že je to dobré. Když jsem se chtěl ale zvednout, tak to nešlo. Proto jsem mu řekl, aby ji nakonec zavolal.

Vybavujete si, co bylo dál?

Nejprve přijela záchranka, se kterou jsem jel do opavské nemocnice. Absolvoval jsem CT a říkali mi, že komunikuj s ostravskou fakultní nemocnicí. Mezitím za mnou přijela manželka, v té době ještě přítelkyně, s mým otcem. Ležel jsem na stole, kolem mě byli lékaři. Vím, že jsem dostal nějakou kapačku a byl jsem plně při vědomí. Tam jsem si poprvé uvědomil,

že je něco špatně. Po sestřičce jsem chtěl, ať mi sundá motorkářské boty, že mě strašně tlačí. Ona mi ale řekla, že žádné boty nemám.

Napadlo vás tehdy, že byste už nikdy nemusel chodit?

Že bych nechodil nebo nesportoval, to mě v tu chvíli vůbec nenapadlo. Když jsem ale zjistil, že boty nemám, ačkoliv mě tlačily, říkal jsem si, že to není dobré.

Podcenil jste něco před jízdou?

Měl jsem kombinézu, páteřák, helmu, rukavice, boty... Bohužel jsem špatně spadnul. Podobných osudů, co za ty roky odsud z Hrabyně znám, jsou spousty. Nebylo mi přáno. Prostě se to stalo a musím s tím nějak žít. Štěstí je, že mám zdravé ruce a že dokážu prakticky všechno. Oproti lidem, co mají porušenou krční páteř a poškozené horní končetiny, jsem v podstatě zdravý člověk.

Po jak dlouhé době od nehody jste se dostal do Rehabilitačního ústavu v Hrabyni?

Zhruba po třech měsících. Bylo to i díky tomu, že se v té době dělaly pokusy s kmenovými buňkami a já jsem byl do tohoto programu ve FN Ostrava zařazen. Vzhledem k tomu, že jsem byl mladý a předpokládalo se, že by léčba mohla být účinná, mi byly buňky aplikovány. Bohužel to se nestalo. Ve fakultní ne-

mocnici jsem strávil asi tři měsíce. Ze začátku to pro mě byl velký šok. Nemohl jsem být operován hned a ležel jsem na jednotce intenzivní péče. Pod plícemi jsem měl nález – ložisko krve. Pravděpodobně šlo o následek úrazu. Asi po týdnu jsem byl operován a poté přeložen na spinální jednotku. Výborně se o mě staraly sestry Renča s Gabčou.

Přesun do Hrabyně tedy následoval po hospitalizaci ve FN Ostrava?

Ano, bydlím kousek od Hrabyně, v Kravařích. Shodou okolností tehdy rehabilitační ústav vedl pan doktor Verner Borunský, který nám dělal sportovního lékaře i ve Fulneku, kde jsem také hrával fotbal. Měl jsem tu tedy známou tvář a v Hrabyni věděli, že přijede bývalý profesionální fotbalista. Navíc zde pracuje spousta mých známých. Když mě sem převzeli a uložili na lůžko, do deseti minut u mě byla vedoucí ergoterapie, Šárka Sedláčková. Představila se a začala mi tykat, což bylo super. Už od prvních chvil tady v Hrabyni jsem se setkal s maximálně profesionálním a zároveň lidským přístupem. Jsem strašně rád, že jsem se dostal jak do fakultky, tak do Hrabyně.

Dalo by se říct, že jste se s členy personálu stali přáteli?

Mám tady hodně kamarádů a hlavně kamarádek, protože personál tvoří především ženy. Zdejší přístup k pacientům je skvělý. Rád sem jezdím i díky tomu, že to mám blízko. V podstatě sem můžu dojíždět i přes rok. Navíc pomáhám u některých případech. Když se objeví pacient, kterému bych mohl pomoci, holky mi dají echo a já přijedu. Dokážu se totiž vcítit do jeho situace. Takový člověk mi v době, kdy se to stalo, chyběl. I když se holky snaží všechno ukázat a vysvětlit, pacient to vnímá tak, že se to lehko řekne. V momentu, kdy se člověk učí, jak žít po ochrnutí, je to přitom strašně těžké.

Takový pacient tedy raději od vás vezme lépe než od zdravého člověka?

Přesně tak. Když s ním začnu komunikovat a on mi komunikaci vrací, tak vidí, že mluvím z vlastních zkušeností. Nehovořím z pozice personálu, ale jsem vozíčkář, který za ním přijel a žije venku. Kolikrát jim říkám, že se v Hrabyni mají jak v bavlnce. Všechno tady mají jako na podnose. Džungle je venku. Stačí vyjet sem za parkoviště a už poznáte, co vás čeká.

Vracíte se do Hrabyně i v pozici pacienta?

Každý rok jezdím na opakovací pobyty. Jde o takový rekondiční, rehabilitační pobyt, který trvá až šest týdnů. Absolvuji ho proto, abych napravil to, co během roku přetěžuji – veškeré svaly a disbalance. Vždycky tady začnu rehabilitovat, cvičit, jsou tady různé procedury – elektrika, skupinové cvičení, bazén. Mé tělo je v záběru a vrací se do normálu. Jezdím sem pravidelně a strašně mi to pomáhá.

Co pro vás bylo nejsložitější, když jste po nehodě dokončil pobyt v Hrabyni a musel se vrátit do běžného života?

Největší překážkou byl sám život. Chodící člověk si neuvědomuje plno věcí, co člověk na vozíku potře-

Ondřej Malohlava s primářkou RÚ v Hrabyni MUDr. Hanou Davidovou.

buje a jak ho prostředí ovlivní. Před nehodou jsem si například nikdy neuvědomil, že chodník má nějaký spád. Na vozíku je to najednou daleko těžší. Mám handicapovaného kamaráda, kterého jsem vídal ještě jako chodící. V té době jezdil na vozíku po prostředku cesty. Říkal jsem si, že má nové chodníky, tak co furt blbne. Teď to přitom sám dělám. Pokud můžu, vyjedu doprostřed. Samozřejmě nejedu po hlavní silnici, ale po vedlejších. Když jedete uprostřed, tak jsou kola vyvážená a jednou rukou nemusíte zabírat více než druhou. Pro vozíčkáře je to pak daleko jednodušší. Zdravého člověka to přitom vůbec nenapadne.

Kdo byl tehdy vaší největší oporou?

Určitě rodina, manželka a pak také kamarádi. Myslím si, že je důležité, aby měli lidé hodně kamarádů a ideálně fungující rodinu. Pak jde všechno jednodušeji. Podpora je důležitá – hlavně v začátcích. Jsou situace, kdy se nemůžete někam dostat, například obrubníky či schody představují problém, a vy potřebujete pomoc. Tehdy jsem sice dokázal sám nastoupit do auta, ale neměl jsem vůz přizpůsobený pro mé řízení. Musel jsem tedy někomu zavolat, aby mi pomohl. Když nemohl jeden, mohl druhý.

Kamarádů máte hodně. Šlo to vidět už při příjezdu na tento rozhovor do Hrabyně. Každý vás vítal. Ostatním předáváte energii, žijete i na vozíku stále aktivní život?

Nenudím se. Každý den něco mám. Syn má devět a já jsem táta na plný úvazek. Hrajeme fotbal, hokej a každý den jsem s ním na tréninku, na který ho i vozím. Když přijde ze školy a já z práce, uděláme úkoly a vyrážíme sportovat. Kromě toho se také zabývám prevencí úrazů a v projektu BanalFatal jezdím s kolegy záchranářem po školách v Moravskoslezském kraji. Upozorňujeme na úrazy, které se mohou stát, pokud děti nepoužijí ochranné prostředky anebo přecení své síly.

Náměstkyně ředitele FN Ostrava pro léčebnou péči doc. MUDr. Zuzana Čermáková, Ph.D., MHA, říká, že zájemci se už teď mohou zapojit do řady screeningových programů přes objednávkový systém na stránkách www.fno.cz.

Fakultní nemocnice Ostrava v letošním roce spustí provoz Centra preventivní medicíny

FN Ostrava v první polovině letošního roku spustí provoz Centra preventivní medicíny. Lidé se v něm budou moci přihlašovat na preventivní prohlídky a do screeningových programů, které mohou pomoci zabránit vzniku onemocnění nebo nemoc včas odhalit.

Moravskoslezský kraj je regionem s nadprůměrnou zátěží kardiovaskulárních, metabolických, respiračních a také onkologických onemocnění. Jedním z cílů Centra preventivní medicíny FN Ostrava je řešit zdravotní problémy pacientů podstatně dříve, než se rozvinou do pokročilých fází. „Povědomí veřejnosti o prevenci v současnosti není dostatečné. Jednoznačně se ale o ní musí mluvit. Jde o cestu, jak ulehčit zdravotnímu systému. V budoucnu díky tomu dokážeme změnit strukturu ambulantní a lůžkové péče ve zdravotnických zařízeních,“ říká ředitel FN Ostrava MUDr. Jiří Havlant, MHA.

Počty preventivních programů ve fakultní nemocnici se budou rozšiřovat

Na provozu pracoviště se bude podílet Oddělení pracovního a preventivního lékařství, které k tomu vyhradí i své prostory. Screeningy a specializovaná vyšetření v kardiovaskulární, onkologické nebo metabolické oblasti budou probíhat na příslušných klinikách. „Do řady screeningových programů se už teď mohou zájemci zapojit přes

naš objednávkový systém, který je k dispozici na internetových stránkách www.fno.cz. Jejich počty chceme v budoucnu rozšiřovat. Už teď funguje program onkologických a kardiovaskulárních preventivních prohlídek. V praxi to vypadá tak, že lidé, kteří mají o tyto prohlídky zájem, se objednají a je jim definováno určité spektrum vyšetření, která podstoupí. Lékař pak zhodnotí výsledky, probere s nimi závěry zprávy a nastaví režim, jak dále pokračovat, aby kardiovaskulární a onkologickou zátěž minimalizovali,“ doplňuje náměstkyně ředitele FN Ostrava pro léčebnou péči doc. MUDr. Zuzana Čermáková, Ph.D., MHA.

Nastavení optimálního životního stylu

Oblastí, o které se v poslední době čím dál více mluví, a kde by prevence mohla a měla fungovat, je duševní zdraví. Počty lidí s psychiatrickými onemocněními se totiž každým rokem zvyšují. „Je třeba o tom mluvit. Pacientů opravdu přibývá. V rámci Centra preventivní medicíny se tomu budeme věnovat. Kromě toho bychom ale chtěli rozšířit i nutriční a pohybové intervence, včetně edukace zdravého životního stylu.

Klienty lékaři Centra preventivní medicíny vyšetří a provedou rozbor zdravotního stavu s následnou edukací.

Naše Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství nabízí řadu služeb v oblasti pohybově-regeneračních aktivit,“ popisuje docentka Čermáková: „Při preventivních prohlídkách bychom klientovi nastavili optimální životní styl, aby nedocházelo k rozvoji rizikových faktorů. Což znamená, že do značné míry půjde o personalizovanou medicínu.“ Centrum preventivní medicíny bude fungovat především pro klienty dvou věkových rozpětí, a sice pro lidi od 18 let a pro seniory starší 65 let: „Druhou zmíněnou linii otevřeme v rámci geriatrického oddělení, které FN Ostrava připravuje. Cílem je směřovat ke „zdravému stárnutí“ populace, aby se lidé ve zdraví doživali vyššího věku.“

Široké spektrum vyšetření

Centrum preventivní medicíny bude zájemcům poskytovat preventivní vyšetření, které si klienti

budou hradit sami. „S odhalováním rizikových faktorů u pacientů máme dlouholeté zkušenosti. Nové klienty vyšetříme a provedeme rozbor jejich zdravotního stavu s následnou edukací,“ říká primářka Oddělení pracovního a preventivního lékařství FNO MUDr. Zdeňka Hajduková, Ph.D. Preventivní prohlídky pro samoplátce jsou koncipovány do několika medicínských oblastí. V rámci kardiovaskulárních vyšetření půjde například o ergometrii, spiroergometrii nebo magnetickou rezonanci pro screening aneurysmat. U laboratorních vyšetření si zájemci mohou nechat udělat lipidogram, který zjistí spektrum důležitých lipidů. V případě onkologického screeningu pak klienti mohou podstoupit ultrazvuková vyšetření a u kuřáků také takzvané low-dose CT plic.

FNO nabízí řadu služeb i v oblasti pohybově-regeneračních aktivit, které podporují zdravý životní styl.

Malý Oliver se narodil s několika závažnými vývojovými vadami. Díky lékařům Fakultní nemocnice Ostrava dnes nemá žádná zásadní zdravotní omezení.

Náročná operace malého Olivera dopadla úspěšně

Malý Oliver přišel na svět s několika závažnými vrozenými vývojovými vadami. Lékaři Fakultní nemocnice Ostrava mu museli nejen vytvořit chybějící konečník, ale také odstranit píštěl mezi slepým koncem střev a močovým měchýřem. Operace byla pro dětské chirurgy technicky velice náročná, ale dopadla úspěšně.

Chlapec se narodil v termínu, se standardní porodní váhou. Vývojové vady konečníku a močového ústrojí těhotenský screening neodhalil. „Pár hodin po porodu mi lékaři vysvětlili, co bude nutné udělat. Převezli nás do fakultní nemocnice a hned druhý den šel syn na operaci,“ popisuje situaci Oliverova maminka. Nemocnice jí navíc nabídla psychologickou podporu, kterou využila.

Bezprostředně po porodu lékaři vytvořili dočasnou stomii – umělý vývod střeva. Další vyšetření však odhalila, že Oliverův zdravotní problém je složitější. „Zjistili jsme, že se jedná o sdruženou vadu. Dítě mělo kromě chybějícího konečníku také postižení močových cest a ledviny,“ vysvětluje MUDr. Ivana Slívová, Ph.D., vedoucí lékařka Centra dětské traumatologie a chirurgie FN Ostrava, která dítě operovala. K výkonu ale přistoupila až poté, co Oliver nabral potřebnou váhu a byla splněna i další operační kritéria.

Operace byla technicky náročná a kombinovala laparoskopický přístup s chirurgickým zákrokem v oblasti budoucího konečníku. „Výsledek je velmi dobrý. Oliver dnes nemá žádná zásadní zdravotní omezení

a prospívá stejně jako jeho vrstevníci,“ dodává zkušená lékařka.

Fakultní nemocnice Ostrava patří mezi tři specializovaná centra v České republice, která se léčbou vrozených vad konečníku zabývají. Takové vady se vyskytují přibližně u jednoho z 4 500 novorozenců, přičemž ostravští lékaři ročně operují kolem deseti dětí. „Oliverův případ byl však výjimečný především kvůli kombinaci několika závažných vrozených vad. Úspěch operace má proto velkou hodnotu,“ uzavírá doktorka Slívová.

Skupinová fotografie zdravotníků, dětských onkologických pacientů a jejich rodin na společném setkání v Quality Hotelu Ostrava.

Také letos jsme si připomněli Den onkologických dětí

Fakultní nemocnice Ostrava si letos spolu s neziskovou organizací HAIMA Ostrava připomněla Den onkologických dětí sérií akcí pro pacienty i jejich rodiny. Program propojil setkání mimo nemocniční prostředí s aktivitami přímo na Oddělení dětské hematologie a hematatoonkologie Kliniky dětského lékařství FNO a LF OU.

Rodiny dětí, které aktuálně procházejí onkologickou léčbou nebo ji v posledních letech absolvovaly, se setkaly na společném odpoledni v Quality Hotel Ostrava. Pro děti byl připraven zábavný program, zatímco rodiče měli prostor pro sdílení zkušeností, vzájemnou podporu i chvíle odpočinku.

Ředitelka spolku HAIMA Ostrava a dětská sestra hematatoonkologie FN Ostrava Bc. Michaela Češková při zahájení připomněla dlouhodobou myšlenku společné podpory: „Naší kampaní říkáme: Všichni jsme na jedné lodi. Neznamená to mít vše pod kontrolou, ale zůstat spolu – zdravotníci, rodiče, dobrovolníci i partneři – a plout směrem k uzdravení našich dětí.“

Silným momentem setkání bylo vystoupení Viktorie Laburdové, která se jako malá pacientka účastnila prvního ročníku Dne onkologických dětí. Dnes studuje zdravotnický obor a své poselství shrnula jednoduchou větou: „Z léčby ani z té první oslavy si vlastně nic nepamatuji. Ale možná i proto, že jsem se úspěšně zcela vyléčila, jsem se rozhodla, že budu zdravotní sestrou.“ Podle organizátorů právě takové příběhy ukazují smysl podpory rodin. „Cílem je

pomoci dětem projít náročným obdobím tak, aby si do života odnášely především zdraví a budoucnost,“ dodává Michaela Češková.

Na děti, které kvůli léčbě nemohly nemocnici opustit, čekal program přímo na oddělení. Den se nesl v olympijském duchu a připomínal každodenní odvalu malých pacientů i jejich rodin. Pomyslný olympijský oheň zapálil doc. MUDr. Jan Pavlíček, Ph.D., přednosta Kliniky dětského lékařství. Tento moment symbolicky vyjádřil sílu pacientů, jejich blízkých i zdravotníků, kteří je léčbou provázejí. Primářka oddělení MUDr. Iveta Láryšová k tomu řekla: „Řídíme se dvěma hesly. První z nich je ‚Neběžím pro medaile, běžím o život‘ a druhé ‚Každý den jsme na startu a každý den jsme vítězové‘.“

Těmito akcemi spolek HAIMA Ostrava symbolicky zahájil oslavy 30 let své činnosti. Jedna z iniciátorek jeho vzniku, dětská hematoložka MUDr. Hana Ptoszková, vysvětlila důvody založení: „Chtěli jsme dát společným aktivitám pro rodiny dětí s onkologickým onemocněním pevnější rámec. Postupně akcí přibývalo a ukázalo se, jak důležitá je nejen samotná léčba, ale i dlouhodobá podpora rodin.“

Vedoucí Oddělení řízení kvality Fakultní nemocnice Ostrava Ing. Patrik Kapias, MBA.

Fakultní nemocnice opět získala prestižní certifikát Spojené akreditační komise

Fakultní nemocnice Ostrava úspěšně prošla inventurou kvality Spojené akreditační komise (SAK). Auditři při hodnocení pracovišť udělovali vysoká hodnocení. Na desetibodové stupnici FNO dosáhla celkové známky přesahující devítku. Prestižní akreditaci od roku 2007 získala už posedmé, platit bude po následující tři roky.

Akreditační tým v nemocnici během čtyřdenního auditu pečlivě hodnotil zdravotnickou i ošetrovatelskou péči a technicko-provozní oblast, včetně externě zajišťovaných služeb. Ocenil především systematickosti práce, vyspělou kulturu bezpečí, jasně nastavené procesy a vysokou míru zapojení zaměstnanců. Akreditace tak potvrzuje, že FN Ostrava udržuje vysoké standardy kvality. V rozhovoru o tom mluví vedoucí Oddělení řízení kvality FNO Ing. Patrik Kapias, MBA.

Pane inženýre, audit trval celkem čtyři dny. Co všechno se při něm hodnotilo?

Audit u těchto typů akreditací je zpravidla složen ze tří kategorií posuzovatelů. Jeden z nich má odbornost lékařskou, druhý řeší odbornost nelékařského zdravotnického pracovníka a třetí je technik. Tito lidé se v průběhu čtyř dnů rozešli na jednotlivá pracoviště a posuzovali jim příslušící pracovní procesy. Například auditor-lékař hovoří s naším lékařem nad chorobopisem o pacientovi, posuzuje záznamy z vi-

zit, medikace, případnou interakci s potravou a tak dále. Záleží na tom, kam jej konkrétní posuzovaný případ nasměruje. Posuzují se případy, které nejsou „běžné“, například pacienta kolonizovaného infekcí, který neleží na infekční klinice, aby bylo vidět, že zaměstnanci zvládají ošetřování pacientů dle zásad bariérové ošetrovatelské techniky i mimo infekční pracoviště, kde je to pro ně rutina. Posuzuje se rovněž zdravotnická technika, která souvisí s péčí u daného pacienta. Auditor-sestra posuzuje komplexně ošetrovatelské procesy. Auditor-technik pak sleduje technickou oblast. Navštíví provoz vzduchotechniky, kuchyně, údržby anebo třeba čistírny odpadních vod. Dále prověřuje oblast informačních technologií, bezpečnosti a krizové připravenosti.

Auditři tedy za čtyři dny stihli prověřit všechna pracoviště ve FN Ostrava?

Celý náš areál by za tu dobu nestihli obejít, protože máme i detašovaná pracoviště. Museli tedy navštívit třeba i LDN v Klokočově. V tomto ohledu jde vždy

o vzorkování. V rámci toho, co při posuzování vidí, si pak zjištěné skutečnosti ověřují na dalších pracovištích, aby mohli rozhodnout, zda se jedná o izolovaný nález nebo systémové pochybení, které je samozřejmě závažnější.

Akreditaci FN Ostrava úspěšně získala, audit tedy dopadl na výbornou?

Těší mě, že stále máme rostoucí trend výsledků v akreditačním šetření SAK. Maximum možného je deset bodů a my jsme získali známku 9,77 bodů. Nesmírně si vážím přístupu všech zaměstnanců k práci ve FN Ostrava, jejich odpovědnosti, trpělivosti a dodržování pracovních postupů. Bez nich bychom tak skvělého výsledku nedosáhli.

„Nesmírně si vážím přístupu všech zaměstnanců k práci ve FN Ostrava.“

Mají tuto akreditaci i další fakultní nemocnice v České republice?

Ano, je to opravdu pohled nezávislých očí na jednotlivé procesy, který vám může ukázat nedostatky nebo slabá místa. Přehlédnout je můžete proto, že se zabýváte jinými prioritními problémy té doby. Může to být třeba epidemie žloutenky nebo jiné situace, které se musí řešit, a podle toho musíte volit priority. Nejen z tohoto důvodu je dobré mít jednou za tři roky provedenu inventuru procesů nezávislým posuzovatelem. Upozorní vás na věci, v nichž jste sešli trochu ze zřetelů a je nutné se jimi více zabývat.

Připravovali jste se nějak speciálně na tuto akreditaci?

Ačkoliv je to od roku 2007 pro nás už sedmý turnus, tak se před každou akreditací prověřuje aktuálnost všech řídicích aktů. Interní audity probíhají rutinně, každoročně. Tím předcházíme případnému poklesu plnění požadavků mezi akreditacemi. Vedením FN Ostrava jsou stanoveny měřitelné parametry pro roční hodnocení pracovišť. Před akreditací navíc navštívíme každé pracoviště tzv. bez papírů – k diskuzi o všech nejasnostech a k zajištění nezávislého pohledu z naší strany.

Co zisk této akreditace v praxi pro FN Ostrava znamená?

Kontinuální udržování systému managementu kvality, jakožto strategického nástroje pro řízení, představuje především větší jistotu, že jsou činnosti vykonávány správně, na procesy je pravidelně dohlíženo, a jsou tedy v obecné rovině méně chybové. Vše by mělo být bezpečnější – péče o pacienty, práce zaměstnanců, prostory pro návštěvy.

Je to největší akreditace, kterou může fakultní nemocnice získat?

Z pohledu zákonů České republiky uděluje Ministerstvo zdravotnictví ČR oprávnění právníkům nebo podnikajícím fyzickým osobám, které splní zákonné požadavky k provádění hodnocení kvality a bezpečí

poskytovaných zdravotních služeb. Mezi oprávněnými subjekty probíhá konkurenční boj. Je to otázka nabídky a poptávky na trhu. Abyste mohli poskytovat akreditaci ve zdravotnictví, musíte splňovat legislativou stanovené minimum standardů. Spojená akreditační komise jde nad rámec tohoto minima a ve svých standardech má mnohem více povinností, které musíte dodržovat. Systém by díky tomu měl být o to bezpečnější.

Nad SAK akreditací jsou tedy už pouze mezinárodní akreditace?

Přesně tak. V současném světovém měřítku jsou k dispozici dvě. Jde o Joint Commission International, kterou jsme měli od roku 2010 do 2019. V ČR ji nyní má pouze Ústav hematologie a krevní transfuze v Praze. Druhá mezinárodní akreditace je od Det Norske Veritas, kde je však nutné mít zároveň certifikaci dle ISO 9001.

„Akreditace představuje především větší jistotu, že jsou činnosti vykonávány správně.“

Jaký bude z pohledu dalších akreditací pro fakultní nemocnici rok 2026?

V červnu loňského roku se s FN Ostrava sloučil Rehabilitační ústav Hrabyně a Chuchelná. Pro FN Ostrava jsme už měli vysoutěženého poskytovatele akreditace s termínem tři měsíce po sloučení. Nebylo pro nás však reálné v tak krátkém čase prověřit nastavení a funkčnost všech procesů v tomto ústavu, který akreditaci samozřejmě měl. Po sloučení navíc nebylo možné procesy za tak krátkou dobu sladit, aniž by to zaměstnance vystavilo enormnímu stresu a zátěži. Předpokládáme proto, že ve druhém pololetí letošního roku doplníme akreditaci i o Rehabilitační ústav Hrabyně a Chuchelná.

Hlavní auditor SAK MUDr. Ivan Staněk, MBA, a jeho pracovní tým byl s fungováním pracovišť FN Ostrava velmi spokojen.

Jak probíhá velký audit?

Auditoři SAK kontrolovali několik pracovišť FNO. Jedním z nich bylo také Oddělení urgentního příjmu (OUP), které ročně poskytuje péči pro téměř 70 000 pacientů.

OUP se na audit velice důkladně připravovalo. „Naše oddělení celoročně pracuje s vysoce nastavenými standardy. Jsme totiž velmi exponovaným pracovištěm, které spojuje přednemocniční a nemocniční péči. Prostor pro chybu je tedy velký. Staráme se o pacienty, kteří dorazí po vlastní ose, a také o ty, které k nám kvůli závažnosti jejich zdravotního stavu dopraví Zdravotnická záchranná služba,“ říká vrchní sestra OUP Mgr. Michal Bijok, MBA.

Podle něho musí mít oddělení jasné stanovená pravidla, protože všechny služby, které poskytuje, jsou na denní bázi velmi rizikové. Na OUP navíc probíhají další zásadní úkony, k nimž patří identifikace pacienta, registrace do nemocničního informačního systému a administrativa spojená s hospitalizací. „Oporou jsou pro nás řídicí dokumenty FNO. Vnímáme je jako nezbytné. I přes dennodenní aplikaci stanovených norem si personál před reakreditací oživil znění a aktuální podobu všech předpisů,“ doplnil magistr Bijok.

Auditoři postupně prošli celé pracoviště. A to od vstupu, který tvoří triážní místa. Právě tam zazněly otázky, které se týkaly identifikace pacienta a prioritní i obořové triáže. „Následně byla také provedena ukázka, jak je vše implementováno do Nemocničního informačního systému IKIS. Dalším bodem byla celková prohlídka vyšetřoven oddělení. Auditoři se zaměřili na uložení léčivých přípravků, na přístrojové vybavení a na mechanismy aplikované při péči o pacienta,“ popisuje Michal Bijok a ještě dodává: „Pozornost auditorů směřovala

také na expektační lůžka, kde byl kvitován nastavený model péče a struktura pracoviště. V chirurgické části oddělení jsme auditory seznámili s našimi zákrokovými sály, sádrovnou a přílehlými skladovacími prostory. Auditní tým pokračoval na dnešní Úsek resuscitační a intenzivní péče, kde doporučil digitalizaci záznamu k resuscitaci a navrhl zjednodušení administrativy na tomto úseku.“

Precizní příprava se OUP vyplatila a celé pracoviště při auditu obstálo na výbornou. „Je to především zásluha kvalitního a loajálního kolektivu všech pracovníků oddělení,“ uvádí magistr Bijok.

Hlavní auditor MUDr. Ivan Staněk, MBA, který vedl certifikační řízení Spojené akreditační komise, byl spokojen nejen s fungováním Oddělení urgentního příjmu FNO: „Zaměstnanci ostravské fakultní nemocnice nevnímali auditorský tým jako někoho, kdo přichází hledat chyby. Naopak – cítili jsme aktivní snahu ukázat, co nového se podařilo zavést, a otevřenost diskutovat o tom, co je možné dále zlepšit. Kvalita péče a bezpečí pacientů se ve FNO neustále posouvají kupředu. Je vidět, že nemocnice aktivně reaguje na nová rizika, zavádí inovace a neustále pracuje na profesionalizaci všech úrovní péče.“

Udělená akreditace potěšila také ředitele FN Ostrava MUDr. Jiřího Havrlanta, MHA: „Mám z toho velkou radost. Jde o potvrzení, že naše nemocnice poskytuje pacientům kvalitní a bezpečnou péči. Uvědomuji si, že na tomto úspěchu mají hlavní podíl naši zaměstnanci, kterým patří poděkování za výbornou práci.“

Dárci a také zdravotníci Krevního centra FNO si valentýnský odběr krve a krevních složek velmi užili.

Láska prochází i žilou: 130 dárců přišlo na Valentýna

V Krevním centru FN Ostrava a v Odběrovém místě Krevního centra v Avion Shopping Parku Ostrava se pátek 13. února nesl ve znamení Valentýna. Růžová výzdoba, romantická nálada a hlavně 130 dárců, kteří přišli darovat krev a krevní složky.

Valentýnský odběr spojil partnery, kamarády i ty, kteří dorazili sami. Pro někoho to byla premiéra, pro jiné tradice. Díky tematické výzdobě a milým pozornostem se z rutinního odběru stal výjimečný den. Mezi dárci byl také manželský pár Eva a Martin, kteří pojali valentýnský odběr jako originální rande. „Bylo to moje přání darovat krev a splnilo se mi to. Manžel chodí pravidelně skoro 30 let, tak jsem se inspirovala u něj,“ říká Eva.

Pro všechny zamilované dárcy bylo připraveno sladké poděkování v podobě srdíčkových koblih a lineckých srdíček od podporovatelky akce Zdeňky Hyvarové. Ženy navíc obdržely obálku s překvapením zaměřeným na péči o pleť od Studia krásy Jany Mikulicové.

Každý odběr pomůže zachránit až tři lidské životy. Ten valentýnský opět ukázal, že darování krve může mít nejen hluboký smysl, ale i příjemnou a přátelskou atmosféru.

Doc. MUDr. Tomáš Jelínek, Ph.D. (vpravo), z Kliniky hematoonkologie FN Ostrava, s děkanem Lékařské fakulty Ostravské univerzity doc. MUDr. Rastislavem Maďarem, PhD., MBA, FRCPS.

Docent Tomáš Jelínek získal významné vědecké ocenění

Doc. MUDr. Tomáš Jelínek, Ph.D., z Kliniky hematoonkologie Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařské fakulty Ostravské univerzity, získal jedno z nejprestižnějších českých vědeckých ocenění – Cenu Neuron pro nadějné vědce za medicínu.

Tomáš Jelínek se dlouhodobě věnuje léčbě pacientů s hematologickými malignitami a současně rozvíjí špičkový klinický výzkum. Zaměřuje se zejména na mnohočetný myelom a moderní imunoterapeutické přístupy. Je autorem řady odborných publikací v prestižních mezinárodních časopisech, mezi které patří například Journal of Clinical Oncology, Blood – oficiální časopis Americké hematologické společnosti – nebo Leukemia z portfolia vydavatelství Nature.

„Mám z ocenění velkou radost a velmi si ho vážím. Cena Neuron je pro mě takovou českou Nobelovkou. V této kategorii ji přede mnou získali vědci, které moc respektuju, třeba profesor Marek Mráz, který působí v Brně, kolega z Ostravy docent Michal Šimíček či profesori Radek Špišek a Jan Zuna,“ říká Tomáš Jelínek z Kliniky hematoonkologie FNO a LF OU.

„Náš výzkum se zaměřuje na krevní nádorové onemocnění – mnohočetný myelom. Pracujeme zejména na zjednodušení a zefektivnění diagnostiky nebo na zlepšení stratifikace rizika, což pak může vést k personalizaci léčby. To znamená, že naším cílem je vytvořit léčebné postupy, řekněme na míru jednotlivým pacientům, a zvýšit tak úspěšnost terapie spolu se zlepšením kvality života nemocných,“ doplňuje laureát Ceny Neuron pro nadějné vědce za medicínu.

V loňském roce docent Jelínek rovněž obdržel Physician Scientist Research Grant od Evropské hematologické asociace (EHA), který podporuje špičkový výzkum v oblasti hematologie. Grant je určen talentovaným lékařům-výzkumníkům věnujícím se inovativnímu výzkumu krevních onemocnění a jeho cílem je přispět ke zlepšení diagnostiky a léčby hematologických pacientů napříč Evropou.

Podle rektora Ostravské univerzity doc. Mgr. Petra Kopeckého, Ph.D., jde již o třetí významné ocenění, které v krátké době lidé z Lékařské fakulty OU získali. „Nejprve je na místě velká gratulace docentu Jelínkovi. Takové ocenění přímo dokazuje, jak kvalitní vědecké a výzkumné týmy na Lékařské fakultě naší univerzity máme,“ uvedl rektor Petr Kopecký.

„Docent Tomáš Jelínek patří mezi naše nejvýraznější vědecké talenty s významným mezinárodním přesahem. Velmi si cením také toho, že se i přes svůj mladý věk aktivně podílí na výchově nastupující generace lékařů a vědců, což je pro stabilní budoucnost naší fakulty zásadní,“ uvedl děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, FRCPS.

Na Lékařské fakultě Ostravské univerzity nově vzniklo Oddělení etiky a komunikace ve zdravotnictví, které studenty učí, jak správně komunikovat s pacienty.

LF OU posiluje výuku etiky a komunikace v medicíně

Nestačí jen léčit, důležité je umět s pacienty také správně komunikovat. Myslí na to také Lékařská fakulta Ostravské univerzity, která v letošním roce založila nové Oddělení etiky a komunikace ve zdravotnictví. V rámci výuky se chce víc zaměřit právě na správnou komunikaci s pacienty, etické principy medicíny i zvládání náročných situací v klinické praxi.

„Správně vedená komunikace ze strany lékaře a dalších zdravotníků významně ovlivňuje kvalitu i bezpečnost péče, posiluje důvěru pacienta a zlepšuje výsledek léčby. Chceme proto výuku komunikace s pacientem a s jeho rodinnými příslušníky systémově posílit. Naše lékařská fakulta chce vypouštět do praxe nejen výborně teoreticky a prakticky připravené absolventy, ale taky empatické a komunikačně zdatné mladé lékaře. Dovednosti, které je budeme učit, se navíc hodí i pro komunikaci v rámci jejich pracovních týmů. Jasná a správná komunikace mezi lékaři, sestrami a dalšími zdravotníky šetří energii a čas,“ vysvětluje děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, FRCPS, proč se fakulta rozhodla v rámci osnov zaměřit víc na správnou komunikaci i etické principy.

Víc naslouchat, lépe vysvětlovat a jednat s respektem

Aktuálně je lékařská etika nedílnou součástí výuky ve třetím ročníku medicíny. „Součástí předmětu jsou také cvičení zaměřené na verbální a neverbální komunikaci, a také na komunikaci mezi lékařem a pacientem. V pátém ročníku v rámci předmětu Sociálního lékařství se znovu k tématům etiky a komunikace vracíme,“ popisuje doc. PhDr. Radka Bužgová, Ph.D., z Ústavu

ošetřovatelství a porodní asistence Lékařské fakulty Ostravské univerzity s tím, že se fakulta chce v následujících letech ještě víc zaměřit právě na komunikační dovednosti studentů. Výuka bude například zahrnovat zvládání náročných situací jako sdělování závažných diagnóz a zaměří se i na komunikaci s úzkostnými nebo agresivními pacienty. Cílem je, aby budoucí absolventi medicíny na ostravské lékařské fakultě uměli pacientům víc naslouchat, lépe vysvětlovat a jednat s nimi s respektem. „I tímto způsobem se budeme snažit, aby z nich byli dobří lékaři s lidským přístupem, znalí nezbytných etických principů,“ dodává děkan Rastislav Maďar.

Studenti se učí i to, jak sdělovat závažné zprávy

Lékařská fakulta se také zapojila do projektu „Podpora implementace paliativní péče do pregraduální výuky na lékařských fakultách v ČR“. „V tomto akademickém roce tak vznikl nový předmět Paliativní medicína, ve kterém se taktéž studenti učí, jak pacientům sdělovat závažné zprávy. Na výuce nácviku se podílí lékařky se specializací na paliativní medicínu. Studentům vysvětlují, že umět správně komunikovat závažnou zprávu není schopnost, s jakou by se člověk narodil, ale lze se to naučit,“ uzavírá docentka Radka Bužgová.

Pacienti děkují FN Ostrava

Čas od času se k našim lékařům, sestrám a dalšímu zdravotnickému personálu dostane poděkování od pacientů nebo jejich rodinných příslušníků. Je to zpětná vazba, která při jejich náročné práci nesmírně potěší. O některá z nich bychom se s vámi, čtenáři, rádi podělili.

David Svrčina

Chtěl bych tímto poděkovat panu doktorovi MUDr. Michalu Koubkovi za vynikající péči, kterou mi poskytl a stále poskytuje během mé léčby na Oční klinice. Jako první a jediný lékař rozpoznal, že mi před několika lety začala amoce sítnice. I přes můj komplikovaný zdravotní stav, který je navíc spojen s dalším onemocněním, se pan doktor nikdy nevzdal a stále se snaží – i přes opakované operace – najít řešení a účinnou pomoc. Kvůli svému stavu jsem bohužel musel projít péčí několika očních lékařů, a to jak u vás v nemocnici, tak i v jiných zdravotnických zařízeních, avšak s takovým přístupem, rozsahem znalostí a mírou empatie jsem se dosud nikde nesetkal. Právě díky jeho přístupu jsou i nepříjemné zákroky vnímány jako minimálně stresující záležitost. Velmi oceňuji jeho ochotu vše srozumitelně vysvětlit a vytvořit příjemnou atmosféru důvěry a klidu. Jsem přesvědčen, že pan doktor Koubek je pro vaše zdravotnické zařízení velkým přínosem a zaslouží si uznání za svou práci a nasazení. Velmi si vážím jeho přístupu k pacientům.

Daniel Dokoupil

Pravidelně docházím do kožní ambulance ve vaší nemocnici a tímto bych chtěl vyjádřit mou naprostou spokojenost s péčí v této ambulanci. Mou ošetřující lékařkou je MUDr. Paulína Cabalová, která je

pečlivá, milá a ochotná. V létě loňského roku jsem byl hospitalizován na Kožním oddělení, kde byla také naprosto profesionální péče. Lékaři, lékařky i sestřičky byli velice ochotní, pečliví a neměli mi problém s čímkoliv pomoci. Byl jsem velice spokojen s přístupem vašich lékařů, lékařek (např. MUDr. Jakub Muška, MUDr. Dominika Adamíková a další), sestřiček i zdravotních bratrů z Kožního oddělení. Jsem mile potěšen, že zaměstnáváte takto profesionální zdravotnický personál a zároveň děkuji za skvělou péči.

Lada Michalíková

Touto cestou bych chtěla srdečně poděkovat celému týmu lůžkové části Centra plastické chirurgie a chirurgie ruky Fakultní nemocnice Ostrava, kde jsem byla hospitalizována po dobu devíti dnů. Ráda bych vyjádřila velké uznání a vděčnost všem sestřičkám a sanitářkám za jejich naprosto profesionální, lidskou a obětavou péči. Jejich přístup, ochota, empatie a neustálá pozornost byly po celou dobu hospitalizace skutečně výjimečné a velmi mi pomohly nejen po zdravotní, ale i po psychické stránce. Zvláštní a velké poděkování patří paní doktorce MUDr. Martině Fajkošové za její odbornost, klidný a lidský přístup, pečlivou péči a důvěru, kterou ve mně dokázala vzbudit. Její profesionální vedení bylo pro mě zásadní a velmi si ho vážím. Děkuji celému týmu za vysokou úro-

veň péče, lidskost a pocit bezpečí, který jsem během svého pobytu cítila. Vaše práce má obrovský smysl a zaslouží si velké uznání.

Lada Červeňáková

Začátkem loňského září jsem byla přijata na Chirurgickou kliniku FN Ostrava k plánovanému zákroku. Dovolte, abych s Vámi sdílela svou zkušenost z hospitalizace. Po prvním schůzce nad mým zdravotním stavem s přednostou kliniky doc. MUDr. Lubomírem Martínkem, Ph.D., který byl mimořádně laskavý, empatický a vstřícný, jsem se rozhodla, že požádám o provedení operace právě odborníky z ostravské fakultní nemocnice. Před operací i po ní jsem se po celou dobu mé hospitalizace setkala s mimořádně vstřícným přístupem nejen lékařů a sester, ale také dalšího zdravotnického personálu. Sestřičky na oddělení byly neustále laskavé, nic jim nevadilo, žádná má prosba nebo potřeba nebyla na obtíž. Mohla jsem požádat kdykoli bylo třeba a tento laskavý přístup jsem zažívala také ze strany ošetřovatelek i pomocného personálu. Když jsem při odchodu domů děkovala za přístup k pacientům, bylo mně sděleno, že to je normální a v pořádku. Já však vím, že taková vysoká profesionalita není běžná. Na Stanici A jsem zažila pracovitost, laskavost a profesionální přístup ze strany všech zaměstnanců. Po celou dobu jsem měla pocit, že jsem pro každého, kdo o mě pečoval, důležitá. V době, kdy má jedinec sníženou soběstačnost, je to nesmírně důležité a já si toho vážím. Velmi pěkně děkuji každému zaměstnanci, vlastně všem na oddělení, kteří mě svým přístupem pomohli překonat obtížné období.

Jana Dzidková

Chtěla bych touto cestou moc poděkovat za péči jednomu z vašich mnoha oddělení. Není to přímo akutní obor, možná trochu přehlížený, ale personál je tam empatický, usměvavý a určitě se nenudí! Jedná se o Lymfocentrum Kožního oddělení. Měla jsem možnost po většinu roku být klientkou a po celou dobu jsem se setkávala s usměvavým personálem, který nikdy nedal na sobě znát únavu a starosti. Jako bývalý zdravotník vím, že to není někdy jednoduché. Zvláště děkuji sestřičce Kamile, která byla mou „lymfodrenážistkou“ po většinu roku. Vždy jsem si na tomto oddělení odpočinula a můj zdravotní stav se výrazně zlepšil! Děkuji, že má naše nemocnice taková pracoviště!!!

Dagmar Novotná

Znovu musím vyjádřit svou úctu a poděkování Vaší Fakultní nemocnici Ostrava. Jsem opravdu moc ráda a vděčná, že jste pro nás, pacienty, dostupní, a hlavně že jste ochotni nás přijmout, i když spadáme bydlištěm pod jiná zařízení. V mém případě je to už podruhé, kdy jste mi hodně pomohli. Tentokrát patří mé díky celé Stanici A Kliniky úrazové chirurgie a ortopedie. V první řadě pak doktoru MUDr. Luborovi Bialému, který mě operoval. Byla to vlastně reoperace mé otevřené zlomeniny z ledna loňského roku, kterou mi operovali hned v den úrazu v Opavě. Díky tomu, že jsem absolvovala rehabili-

taci na vaší Klinice rehabilitace a tělovýchovného lékařství, byla jsem poslána k doktoru Bialému, a tím byl můj problém po dlouhé době vyřešen. Mé díky tedy patří i paní doktorce MUDr. Anně Šílarové, které nebylo jedno, jak ruka po rehabilitaci pořád vypadá, a také doktorovi MUDr. Tomáši Hudečkoví, MBA, který mě poslal na traumatologii. Na lůžkovém oddělení jsem se setkala s velice erudovaným a vstřícným přístupem. Proto bych ráda aspoň touto cestou vyjádřila celému oddělení díky.

Věra Havrlantová

Tímto bych chtěla poděkovat celému týmu těchto oddělení. Dne 18. října 2025 jsem byla nucena volat moji mamince paní Martě Walachové (ročník 1945) rychlou zdravotnickou pomoc. Po odvezení maminky do vaší nemocnice nastalo kolečko vyšetření. Byla předána na Oddělení urgentního příjmu, poté interní ambulanci. Hospitalizována byla na Stanici D2 Kliniky infekčního lékařství. Jelikož se stav nelepšil a byla nutná akutní operace, byla přeložena na operační sál (perforace střeva). Následovala léčba na oddělení ORIM 1. Po zlepšení zdravotního stavu byla přeložena na Stanici D Chirurgické kliniky. Zvláště bych chtěla vyzdvihnout profesionální a zároveň lidský přístup všem zaměstnancům, kteří se o moji maminku starali.

Lukáš Humpl

V loňském roce jsem byl pacientem Urologické kliniky vaší nemocnice. Dovolte, abych se s vámi podělil o svou zkušenost s péčí, která mi zde byla poskytnuta. Od prvního kontaktu s pracovníci plánovaného příjmu až do okamžiku odchodu z lůžkového oddělení mne všude provázel ochotný přístup a srozumitelně podávané informace. Po celou dobu hospitalizace jsem se setkával se vstřícným a profesionálním přístupem vašich zaměstnanců. I přes své pracovní vytížení dokázali rozdávat úsměvy, projevit empatii a zájem. Moje poděkování patří lékařům, sestrám, ošetřovatelům i uklízečkám urologického oddělení, zdravotníkům anesteziologické ambulance, stejně jako týmu, který se o mne staral na operačním sále a dšpávacím pokoji. Díky skvělé práci všech jmenovaných jsem se ve vaší nemocnici cítil opravdu bezpečně a v dobrých rukou.

Kongresy, semináře, workshopy a společenské akce FN Ostrava

18. 3. 2026

Nefrologické výzvy v praxi praktického lékaře 2026 – Glomerulopatie

Domov sester FNO

18. 3. 2026

Nádory CNS

Ostrava-Poruba

18.–20. 3. 2026

7. ročník Celostátní konference všeobecných sester a radiologických asistentů katetrizačních sálů

Horský hotel Sepetná

19.–20. 3. 2026

LA MANCHE 2026 XI. ročník štafetového plavání RÚ Hrabyně

16. 4. 2026

Seminář Neurologické kliniky a Kliniky infekčního lékařství FNO
Lékařská knihovna FNO

23. 4. 2026

Konference konzultantek hojení ran
City Campus Ostravské univerzity

27. 4. 2026

Seminář Neuropatologie
Domov sester FNO

12.–13. 5. 2026

Základy regionální anestezie pro praxi

Knihovna KARIM FNO

18. 5. 2026

Seminář Cévní mozkové příhody
Domov sester FNO

27. 5. 2026

Nádory pankreatu
Ostrava-Poruba

4.–5. 6. 2026

16. ročník Kongresu miniinvazivní chirurgie Ostrava

Clarion Congress Hotel Ostrava

10.–12. 6. 2026

POROD 2026
Clarion Congress Hotel Ostrava

V Lékárně FNO je možné zakoupit řadu přípravků obsahujících železo. S jejich výběrem vám vždy ochotně pomůžeme.

Je čas doplnit železné zásoby?

K životu ho nutně potřebujeme. Jeho nedostatek však nepoznáme na první pohled, a tak mu často nevěnujeme pozornost. Víte, co si dopřát, aby mělo vaše tělo dostatek železa?

Železo je stopový prvek, který si naše tělo neumí samo vytvořit. Dospělý člověk má asi 3,5–5 gramů tohoto minerálu. Ve stravě denně přijímáme přibližně 10 až 20 mg, z toho naše tenké střevo vstřebá jen 10 až 15 %, zbytek se vyloučí. V těle se železo uchovává jako součást zásobní bílkoviny feritinu, nejvíce v játrech, slezině a kostní dřeni. Je velmi důležité pro tvorbu hemoglobinu, červeného barviva krvinek, jehož hlavní úlohou je transport kyslíku z plic do všech tkání našeho těla a podílí se na normálním fungování imunitního systému.

Doporučená denní potřeba příjmu železa se liší podle věku, pohlaví, ale i způsobu stravování, minimálně 10 mg pro muže a 15 mg pro ženu. Vyšší nároky na množství železa mají děti, dospívající, ženy všech věkových kategorií (v období těhotenství a kojení cca 20–30 mg denně), starší lidé, vegetariáni, sportovci a také lidé po větším úbytku krve, ať už jde o dárce krve nebo osoby po operaci.

Projevy, jimiž se tělo hlásí o doplnění železa, bývají nespecifické. Může k nim patřit dlouhodobá únava a vyčerpání, bledost pokožky (viditelné hlavně v okolí očí a úst), stejně jako například lámavé nehty, vypadávání vlasů, rozpraskané koutky úst nebo zhoršená schopnost se soustředit.

Vhodným zdrojem železa je pestrá a vyvážená strava. Nejlépe vstřebatelné je hemové železo, které je obsaženo v červeném mase, jako je libové hovězí, ale také v játrech a ledvinách. Cenným zdrojem jsou

i potraviny rostlinného původu (luštěniny, sušené ovoce, ořechy), které však obsahují tzv. nehemové železo, to je pro lidské tělo hůře vstřebatelné.

Účinnost perorální suplementace železa je závislá na udržení nízkého pH v žaludečním prostředí. Současné užívání vitamínu C (200–500 mg) může díky lokálnímu okyselení absorpci železa významně podpořit. Naopak antacida (např. Rennie, Gaviscon, Maalox) a inhibitory protonové pumpy (např. Omeprazol, Pantoprazol) kyselý pH žaludku neutralizují a tím snižují biologickou dostupnost železa o 50–70 %. Pro minimalizaci této interakce je nutný časový odstup minimálně 2 hodiny. Dalšími prvky, které výrazně snižují schopnost těla železo vstřebat, je vápník (v doplncích i v potravě) a hořčík. Využívají stejné nebo podobné transportní systémy v tenkém střevě, které obsadí nebo zablokují. Výsledkem je, že velká část podaného železa se nevyužije a odejde z těla bez účinku. Vhodný je opět časový odstup – minimálně 2 hodiny. Rovněž není vhodné železo zapíjet čajem (černým, zeleným) nebo kávou z důvodu vysokého obsahu tříslovin (taninů). Tvoří se železem nerozpustné komplexy (tanáty) pro lidské střevo nevstřebatelné. U pacientů léčených některými antibiotiky (Doxycylin, Ciplox), léky na štítnou žlázu a léky na Parkinsonovu chorobu je vždy vhodné edukovat pacienty lékařem nebo lékárníkem o správném podání obou léčiv.

Gabriela Kořínková

